HLAS NÁRODA

"Vy representujete ve svobodném světě vlast. Vlast potřebuje lásku a pomoc. Buďte svorni! Jen svorným Bůh požehnává."
JOSEF KARDINÁL BERAN
arcibiskup pražský.

(VOICE OF THE NATION)

TEL.: (312) 762-2044

Udrženi českého vědomí, řeči a novin v Americe žádá osobní oběti a nadšené spolupráce každého z nás.

Second Class Postage Paid at Chicago, Ill.

Return Postage guaranteed, Chicago, Ill. 60623 | Roč. (Vol.) II. — Číslo 45. | Sobota (Saturday) 5. listopadu (November) 1977 | Cena 25 centů

Život v dnešním Československu bez rudých brýlí

Milá Heleno! 3.9.1977

Konečně Ti mohu psát svobodně taky podle pravdy. Jinak Ti z domova musím napsat mnoho věcí obarvených na červeno, jinak bych se sám a hlavně naši mladí dostali do velkých a pro Tebe nepředstavitelných těžkostí.

1. Naše televize ukazuje z ciziny a hlavně z Anglie věci, které by u nás nedovolili filmovat a reportér by byl ihned vyhozen. Divíme se proto, že náš redaktor Petrželka event. Vejvoda natočili u Vás záběry, kde lidé jsou opilí, hrabají se v popelnicích atd. Dále se divíme, jak docela nestoudně zastavují lidi na ulici a nutí je odpovídat, tak aby to bylo příjemné komunistickým ideám. U nás je to nepředstavitelné a každý by potom buď letěl domů a ten co by s nimi mluvil, by měl velké nepříjemnosti. V Německu působí redaktor Žižka, který byl jako student neoblíbený mezi spolužáky, často bit, podtrhovák první třídy a žalobníček.

U nás se má šetřit, ale nikde jsem ještě neviděl, aby v televizi bylo tolik redaktorů, hlasatelů a flákačů, jako je u nás. Jsou to většinou příbuzní a děti prominentů. My jsme již tak bohatý stát, že např. do Helsinek museli zajet a interviewovat osobně našeho presidenta šéfové televize, rozhlasu a ČTK.

2. Nejhorší věcí, která se u nás stala, je hrozný úpadek morální. Od r. 1969, když byly provedeny tzv. prověrky, se lže všude. Lže se v úřadech, lže se mezi spolupracovníky, lže se při technických kontrolách, lže se v armádě, lže se ve školách a lež proniká i do rodin. Domnělé objímání a líbání mezi soudruhy, tedy i mezi soudruhy z ciziny, je jen sprostý důkaz lži a hlavně bojácnosti. Viděli jsme loni v televizi, jak náš president v Moskvě dekoroval džingischána Brežněva našimi dvěma nejvyššími řády. Chudákovi se klepaly ruce a když chtěl připnout první řád, tak ho Brežněv odstrčil a ukázal prstem na místo, kam ten řád má dát.

Tak zvané bratrství socialistických států je jen mezi vládními činiteli. Naši lidé to často poznávají na turistických cestách do NDR, Bulharska a pod., kde jsou obsluhováni podřadně často mizerným jídlem, nebo jim nikdo nechce ukázat cestu atd.

3. U nás se velmi kritizovaly aféry s podplácením. Protože jsme chudý stát, jsou u nás úplatky úměrné našim poměrům. Zdravotnická služba je zdarma, ale chceš-li nebo musíš-li mít speciálního odborníka a to hlavně u těch mladých lékařů, stojí Tě třeba taková návštěva Kčs 500 i více. Na Slovensku se říká tomu, aby se dostal někdo na lékařskou fakultu, že musí zaplatit "všímné", a to v tuzexových bonech 5000 t.j. 25000 Kčs a prý na hradeckou fakultu jen Kčs 20000. Dovedeš si potom představit, jaký to nový a hlavně zodpovědný a odborný "dorost" vychází.

Hrozně jsme se nasmáli tomu, když v časté televizní relaci nazvané **"To nechce klid"**, jedna zdravotní sestra prohlásila, že se jejich kolektiv zavázal nebrat úplatky. Úplatky jsou u nás všude, ve školách, v lázních. Když dáš v rozdělovně topiva bakšiš, dostaneš uhlí včas, když dáš v prodejně masa nějaký ten "truňk", dostaneš játra, nebo na svíčkovou; když se v prodejně autosoučástek projeviš "rozumným", dostaneš to co sháníš atd.

4. O kultuře by se dalo psát kolik dnů. Přeci není kultura to, když mi někdo řekne: ty musíš psát jen o práci, o partizánech atd. Kultura je: čisté vlaky, čisté veřejné záchody; kultura je to, že se nemusíš bát jít s manželkou nebo milou do veřejné místnosti, kde Tě někdo opilý fyzicky, nebo jinak napadne, nebo Ti nazvrací za krk, když mu odmítneš, aby tančil s Tvojí ženou.

Kultura však také není samé tzv. folkloristické hejsání a dokonce nositeli kultury jistě nejsou učitelé, kteří mají poměr se svými podřízenými.

5. Nebudu psát o pseudovýchově dětí. Kde se např. dozvíš v přírodopise, že kráva Nitka dala X litrů mléka na známém kolchoze "Ušmudlaná gazděna". Mohu Ti však napsat, že naše děti v roce 1964 trpěly pokřivenou páteří 20 procent a nyní již 40 procent, protože nosí těžké tašky s nesmyslným obsahem. Že učitel, dobrý učitel, je také hodnocen tím, že v jeho třídě nikdo nepropadl, ale že měl velký sběr odpadových hmot, bylinek, účasti na veřejných vystoupeních, kde jeho žáci zpívali **rusky**, atd.

6. A nyní snad již poslední námět. Stále poukazujeme, že v cizině jsou stávky. Dobře, jsou, ale pozor! V cizině zásadně ještě nikdo neuměl na to odpovědět, že u nás máme právo na práci, ale na stávku ne. Kdo by se odvážil stávkovat, šel by do tzv. klíčového průmyslu, šel by do basy a dokonce i jeho odborový důvěrník, nebo nadřízený by z toho měl nepříjemnosti. Tedy vysvětli pracujícím na Západě, že tady nebudou moci stávkovat, a že tudíž mají právo na práci, jaká na ně zbude, nebo jaká jim bude přidělena.

To je v rychlosti pro Tebe vše.

Tvůj Jirka.

Vnitřek útulného šumavského kostelíka v Klenčí, rodném městě našeho slavného spisovatele Jindřicha Šimona Baara, je zasvěcen sv. Martinu, jehož svátek připadá na 11. listopadu. Před oltářem je krypta, ve které je pochován pán z Albenreuthu, pověstný Lomikar, který bezohledně zrušil chodská privilegia, na něž byli Chodové tak hrdí, protože je zaslouženě dostali od českých králů za věrné hlídání zemských hranic. Vyprovokoval je tak k povstání (1693) a dal pak popravit jejich vůdce Jana Sladkého Kozlnu, který jej "do dne a do roka" pozval na soud Boží.

Sloupek informací

K POLITICKÝM "AKTUALITÁM" Z KREMLU A NOVINKÁM Z PODHRADÍ

V těchto dnech Moskva a Kreml — hlavní město Sovětského svazu a sídlo jeho politického vedení — patří k nejrušnějším místům na světě, neboť se s patřičnou pompou slaví 60. výročí ("Říjnové") revoluce, které připadá podle našeho kalendáře na 7. list. Sjelise se v ů d c o v é komunistických stran z celého světa, předpokládám, že řady budou jenom pršet a že slavnosti vyvrcholí vojenskou parádou, protože bez té se sovětští mírumilovníci při takové příležitosti neobejdou.

Generální tajemník komunistické strany SSSR Leonid Brežněv si včas před tou slávou přidělil titul "maršála Sovětského svazu" a přisvojil úřad hlavy státu. Rovněž včas byl schválen nový základní zákon, čtvrtý od založení sovětského státu v roce 1917; ústava — jak jsme si řekli v HN 18.6. — ušitá na kult dnešního pána SSSR. Vodky a kaviáru je v tomto případě jistě sdostatek a tak se může začít . . .

Samozřejmě ještě neznám texty oficiálních projevů, přesto si troufám říci něco k jejich obsahu. Jméno Vladimíra Iljiče Lenina-Uljanova, zakladatele SSSR, se bude skloňovat ve všech pádech a Brežněv schová za citáty z jeho nesčetných článků některé svoje pravé úmysly. Je možné, že provázeno různými výhradami padne i jméno Josefa Visarionoviče Stalina, který byl v letech 1924-1953 pánem komunistické strany, diktátorem nechvalné paměti. Avšak skoro s určitostí můžeme očekávat, že nebude zmínka o těch, kdo byli s Leninem skutečnými otci bolševické revoluce: Lev Trockij, Zinověv, Kameněv a řada dalších, kteří se v průběhu dvacátých-třicátých let stali obětmi stalinských "č i s t e k" resp. vražd (Trockij). Komunisté mají na dějiny svérázný názor. Vymazávají z nich skutečnosti a jména těch, kteří se jim nehodí do p r á v ě platných "pravd".

□

KDO PLATIL RUSKÉ BOLŠEVIKY?

Kdybyste měli zájem o fakta o revolučním Rusku roku 1917, pak vřele doporučuji knížku "Lenin — The Compulsive Revolutionary", vydanou v roce 1964 Regenery, Chicago. Je to snad nejlepší biografie Lenina a napsal ji Stefan T. Possony, tehdy ředitel "International Political Studies Program" v Hooverově Institutu kalifornské university ve Stanfordu.

V onom roce před šedesáti lety začal převrat v Rusku dne 16. března, kdy se car Mikuláš vzdal trůnu. Následovaly vlády, v nichž klíčovou roli hrál demokratický socialista A. F. Kerenski (později v americkém exilu spolupracovník zmíněného Hooverova Institutu, pozn. JN.). Následovaly také vnitropolitické boje, intriky, neočekávané koalice, pokus o bolševický puč v půli července 1917, po němž Lenin musel utéci do krátkého exilu ve Finsku. Vrátil se v druhé polovině října odhodlán strhnout moc na sebe. Bolševické bojůvky — v té době měla strana jen několik desítek tisíc členů — byly vyzbrojeny především zbraněmi, které pro ně kupovali agenti císařského Německa od demoralizovaných vojáků carské armády. Vojenským vůdcem převratu, který byl rozhodnut v tehdejším hlavním městě Petrohradu (dnes Leningrad) a byl jiskrou pro revoluční požár v Rusku — byl Lev Trotskij. Dne 7. listopadu 1917 se Lenin stal ministerským předsedou a pak přišlo, cituji název jedné kapitoly Possonyho knihy, "zničení demokracie".

V čase carovy abdikace žil Lenin ve švýcarském Curychu. Autor citované biografie dokládá mnoha prameny, že se mu zpět do Ruska v té době nechtělo, ale dal se přesvědčit — především slibem finanční podpory ze strany císařského Německa. Ne že by s ním sympatizoval, neboť jeho cílem zůstávala světová revoluce "provedená s pomocí německé dělnické třídy", avšak jako později ještě mnohokrát, "účel mu světil prostředky". S německou pomocí odjel z Curychu ve zvláštním vagoně přes Německo, Švédsko a Finsko do Petrohradu, aby — jak prohlásil po příjezdu — provedl "druhou revoluci". Dne 17. dubna 1917 telegrafoval Hans Steinwachs, důstojník generálního štábu císařsko-německé armády ze Stockholmu do Berlína: "Leninův příjezd do Ruska se povedl. Pracuje plně podle přání."

Němci jsou národ nadaný v mnoha směrech, jenom ne v politice. Avšak to je již jiná kapitola . . .

□

NEKLID VE VÝCHODNÍM NĚMECKU

Přesto, že se císařskému Německu s Leninovou pomocí podařilo rozvrátit nebezpečnou východní frontu s Ruskem, první světovou válku nakonec prohrálo. "Svaz spartakovců" — německých stoupenců bolševické revoluce a předchůdce Komunistické strany Německa — se sice snažil přenést ruský vývoj na německou půdu, ale již v listopadu 1918 se ukázalo, že neuspěl a neuspěje. Nástupu komunistické ideologie v této oblasti "pomohl" až vznik sovětské okupační zóny po druhé světové válce, ve východní části bývalé Hitlerovy "Třetí říše" v roce 1945. Od října 1949 je to "Německá demokratická republika" a ve Sloupku jsme si o ní již několikrát vyprávěli, naposled 10. září v souvislosti s případem Rudolfa Bahro. Připomeňme si ve stručnosti, že tento dlouholetý člen a funkcionář komunistické strany (v NDR se nazývá "SED", Sozialististische Einheitspartei Deutschlands) napsal a vydal v Německu **západním** knížku "Alternativa" v níž v posudku o existujícím režimu komunistů došel k závěru, že se musí změnit. Že například na "cestě k beztřídní společnosti", kterou údajně nastoupil, dal naopak vzniknout nové třídě dobře zaopatřených funkcionářů strany a vládní administrativy — a třeba i nové třídě občanů, která za západní měnu, k níž se dostala přes příbuzné v Západním Německu nebo jinde, může nakupovat ve zvláštních obchodech. (My je známe jako Tuzex, pozn. JN.)

Rudolf Bahro byl dne 23. srpna zatčen a režimní orgány ve Východním Berlíně naznačily, že ho očekává vysoký trest, prý více než 15 let vězení. Jeho knížka se samozřejmě v komunistickém NDR nesmí prodávat, přesto se konají schůze s občany, na nichž je nazýván "slabomyslným kreténem", "idiotem" a podobně. Takový postup — jak vyplývá z informací, které se dostaly na Západ — jenom ještě stupňuje celkovou nespokojenost obyvatelstva.

Hospodářství východoněmecké republiky je jen na Západě zadluženo více než 13 biliony marek (dnešní kurs $1 asi 2,6 DM) a to je cítit na dovozu spotřebního zboží. Slíbený 40tihodinový pracovní týden byl odsunut až na rok 1980, podobně řada jiných opatření k úpravě životní úrovně na onu, o níž východoněmečtí občané vědí, že na Západě byla již dávno dosažena. — Zprávy o zatýkání nespokojenců se nedají utajit a samozřejmě přispívají k náladě proti režimu. Ví se například o případu 17-leté Dagmar Dimitrov, která na "bleším trhu" v Berlíně-Pankově prodávala bez úředního povolení své obrazy. Byla zatčena 17. září — asi nikoliv pro prodej obrazů, ale protože se vyjádřila před rokem pro uměleckou svobodu. Režim si to pamatoval.

Zvláštní "pohotovostní čety" organizace komunistické mládeže kontrolují místa, kde se shromažďují mladí lidé, např. oblíbené diskotéky, kde se předvádějí ukázky západních, převážně amerických "hits". Když se těmto "četníkům" něco nelíbí, mohou použít i síly. Jedna informace říká, že šéf východoněmecké organizace komunistické mládeže Egon Krenz takový postup odůvodnil slovy: "My přece máme bezplatnou zdravotní péči!"

Cynické prohlášení, ale z úst pozdního dědice "ideálů" bolševické revoluce nijak nepřekvapuje. —

□

Z POLSKÉHO PODHRADÍ MOSKVY

V Polsku se také hodně děje a vypadá to tak, že ani tam se Leninovy myšlenky neujaly. I o tom jsou naši čtenáři informováni (např. HN 18.6).

Poslední zprávy znějí takto: Komunistický režim propustil z vězení poslední z odsouzených za údajné organizování demonstrací v Radomu a v závodě U r s u s, k nimž došlo někdy před rokem. Prý to uspíšila ohlášená návštěva prezidenta Cartera v Polsku. V polských vězeních — pravilo se v polovině října — není žádný politický vězeň.

Možná však nějací budou, až Carter se svým průvodem odjede. Vznikly totiž a pracují organizace, o nichž režimní orgány vědí, že sledují cíle, které se neshodují s tím, co si polští dědicové Leninova myšlení přejí.

Například "Výbor k obraně společnosti", jehož programem je "obrana proti pokusům potírat opozici fyzickým násilím", a dále pak "právo dělníků se svobodně organizovat" a "boj proti cenzuře". — Existuje dále "Studentský výbor solidarity" na univerzitách v Krakově, Gdaňska a Vroclavi, který je proti státem organizovanému Svazu studentstva a jeho pochlebující činnosti.

Vzniklo — prý přísně konspirativní — hnutí "Polské nezávislosti", rozuměj od komunistů, a vycházejí časopisy "Robotník" (Dělník), "Opinia" (Názor), "Zápis" (Myšlenky), "U progu" (Na prahu), které všechny komunisty u vlády rozčilují, které jsou na druhé straně mezi čtenáři velmi oblíbeny. — — —

Ta "Říjnová revoluce", jejíž výročí se slaví 7. listopadu, to bylo "něco". RUDÉ PRÁVO napsalo dne 29. září 1977, že prý "Největší událost dvacátého století". Je to pravda?

J. Netík

HLAS NÁRODA

(VOICE OF THE NATION)

Týdeník, věnovaný zájmům amerických Čechů, čs. exilu a potřebám našich drahých doma

BOHU, CÍRKVI, NÁRODU

VYDÁVÁ:

"VELEHRAD", českoamerické kulturní středisko,
CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, INC.
2657-59 S. LAWNDALE AVE., Chicago, Ill. 60623

Telefon: 762-2044

ŘÍDÍ: Dp. VOJTĚCH VÍT, O.S.B.
s redakčním kruhem

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ: v USA $15.00

Redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. Pokud jsou články podepsané autorem, nemusí se redakce s jejich obsahem ztotožňovat. — Zaslané rukopisy se nevracejí.

Second Class Postage Paid at Chicago, Illinois

November 5, 1977 — Vol. II, No. 45.

Phone: 181-9798

PRAGUE SAUSAGE & DELICATESSEN

Home Made Sausages & Frozen Foods
Hickory Smoked Meats — Fresh Poultry

6312 W. Cermak Road BERWYN, Ill. 60402

Čerstvé domácí uzeniny; importované lahůdky.
Rádi Vás obslouží a na Vaši návštěvu se těší
Jan (John) a Jaroslava FOLTÝN

HODLÁTE SE STÁT PANEM DOMÁCÍM?
PRODÁVÁTE SVŮJ DŮM ČI LOT?

CHRISTIE'S REAL ESTATE

VÁM SVĚDOMITĚ POSLOUŽÍ.
26th STREET AREA — SOUTHWEST SUBURBAN
SALES — APPRAISALS — MORTGAGE

3617 W. 26th St., Chicago, Ill. 60623 Phone 277-7800

Kristina Moysiyakha — Alexandra Moysiyakha-Lala
Brokers

Ottavská konference SVU

SVU měla ve dnech 7. až 9. října své výroční valné shromáždění, spojené s vědeckou konferencí a výstavou obrazů. Zasedání se tentokrát konalo v Ottavě, hlavním městě Kanady, kde má společnost velmi čilou místní skupinu, vedenou mladým Ing. Jaromírem Koubou. Na americkém kontinentě je tato skupina unikátní tím, že se skládá převážně z posrpnových emigrantů.

Program začal v pátek o 7. hodině večer, kdy místopředseda SVU, Dr. Josef Škvorecký, otevřel krátkým, ale vystižným projevem výstavu obrazů v hale ottavské státní knihovny. Výstava potrvá deset dní, obeslalo ji 40 českých a slovenských malířů v zahraničí a jak ukazovala neobyčejně dobrá návštěva již prvého dne, dovedla vzbudit pozornost kanadského publika.

K 8. hodině zasedal krátce výbor, aby rozhodl dvě důležité záležitosti, totiž, aby podle stanov zvolil nástupce zemřelého generálního tajemníka Dra Hanuše G. Lexy a poté se poradil o tom, zda a které osoby navrhne valnému shromáždění k udělení čestného či zakládajícího členství. Po krátké diskusi učinil výbor rozhodnutí v análech SVU neobvyklé — zvolil profesorku ruštiny na George Washington University, Dr. Věru Bořkovcovou, za generální tajemnici. Dr. Bořkovcová je první ženou, která zastává tuto klíčovou funkci v SVU.

Poté se výbor usnesl, že doporučí valnému shromáždění, aby udělilo čestné členství SVU nositeli Nobelovy ceny, Dru Carltonu Gajduškovi, dále vědci světového jména, MVDru Františku Královi, profesoru veterinární mediciny pennsylvánské university a konečně největšímu žijícímu českému žurnalistovi, Ferdinandu Peroutkovi.

Zakládající členství bylo navrženo in memoriam pro zesnulého Dra Hanuše G. Lexu, jakož i pro bývalého předsedu švýcarské skupiny SVU, reverenda Přemysla Pittera.

Valné shromáždění, které následovalo, uctilo povstáním a minutou ticha památku členů SVU, kteří zemřeli od srpnového sjezdu 1976, a poté vyslechlo smuteční projev Dra Rudolfa Šturma, v němž řečník vyzvedl velikou práci Dra Hanuše Lexy ve funkci generálního tajemníka SVU, již tento zastával od podzimu 1968 až do své smrti dne 14. srpna t.r.

Následovala zpráva předsedy, Dra Miloslava Rechcígla a poté zprávy ostatních funkcionářů SVU. Z nich bylo patrno, že tato organizace roste počtem svých členů i počtem místních skupin v různých zemích, větší aktivitou zvyšuje svůj vliv a její finance mají stále se zlepšující tendenci. Přítomni se zájmem také vyslechli zprávu ediční a publikační komise a prohlédli si zejména právě vydanou rozsáhlou bibliografii Esther Jeřábkové, nazvanou **Czechs and Slovaks in North America: A Bibliography**, která je největší prací toho druhu o Češích a Slovácích ve Spojených státech a v Kanadě a bez níž se žádný historik našeho krajanství neobejde.

Návrhy výboru na jmenování čestných a zakládajících členů byly přivítány potleskem a jednomyslně přijaty. Valné shromáždění také schválilo rezoluci, připravenou Dr. Škvoreckým, která vyzývá k protestům proti potlačování základních práv a svobod v Československu. Tato rezoluce je potvrzením stanoviska, jež SVU zaujala svým "Prohlášením o nutnosti prohloubit svobodnou tvorbu, výzkum a šíření myšlenek", vydaným na sjezdu v r. 1976.

Přednášková část začala v sobotu ráno na ottavské universitě a celý den byl vlastně sympoziem věnovaným přírodním a lékařským vědám. Zahájen byl profesorem anatomie na ottavské universitě, Vladimírem Šístkem. Úvodní přednášku měl předseda SVU, Dr. Rechcígl. Byl to velmi zajímavý přehled historického vývoje přírodních a lékařských věd v Československu. Následovaly přednášky Dra Čipery, Dra Bořkovce, Ing. Gávory, profesora farmakologie z ottavské university Pavla Hrdiny, profesora fysiologie Karla Rakušana a prof. stejného oboru Bořivoje Koreckého (oba z ottavské university), profesora fysiologie Otakara Šírka a jeho manželky (z torontské university), profesora Šístka, atd. Přítomní litovali, že nemohl přijet profesor Vladimír Krajina, protože si několik dní před sympoziem zlomil nohu.

Všechny přednášky byly v angličtině, měly neobyčejně vysokou úroveň, diskuse byly živé a přednášková síň takřka stále zaplněna.

V sobotu odpoledne vysílala kanadská televize k symposiu svou reportérku, která měla interview s předsedou SVU; dotazovala se ho především na cíle SVU, zajímalo ji jak Češi a Slováci přispívali a přispívají světové kultuře a jak se SVU dívá na současnou situaci v Československu, zejména ve světle helsinských dohod. V posledním bodu ji předseda odkázal na rezoluci SVU z r. 1976 a na rezoluci přijatou valným shromážděním v téže záležitosti předešlého dne. Tato reportáž byla vysílána ještě v sobotu, a to o 6. hodině odpoledne ve zprávách.

V sobotu večer byla recepce a koktail v salonu National Art Center a tamtéž v restauračních místnostech byl pak banket s koncertem.

Při koncertu účinkovala pí. Martina Koubová, koloraturní sopránistka, profesor Zdeněk Koníček, cello a Dr. František Stein, piano. "Master of Ceremonies", prof. Pavel Hrdina, představil význačné hosty: poslance kanadského parlamentu, Hon. Francise a jeho paní, profesora Yurena, ředitele ústavu východoevropských studií na Carlton University, bývalé předsedy SVU a ostatní vedoucí funkcionáře a celou řadu význačných osobností. Pak předal slovo Dru Rechciglovi, který se stručně zmínil o vzniku a cílech SVU a poté hovořil o příspěvku Čechů a Slováků jejich novým vlastem, t. j. Spojeným státům a Kanadě ve všech oborech lidského vědění a snažení. A jeho výpočet byl impresivní.

V neděli dopoledne se na universitě pokračovalo v přednáškách, ale tentokrát tématem bylo: "Padesát let Československa. Vybrané historické a politické náměty". Přednášeli: Dr. Miloš Šebor z university Eastern Kentucky, prof. Viktor Gic z Brock University, Ontario, prof. Jaroslav A. Bouček z Carleton University, Ottawa, a prof. J. Fabšic z McMaster University, Hamilton. Přednášky byly hodnotné, o každé z nich se věcně diskutovalo a posluchárna byla opět zaplněna.

Po skončení přednášek zasedal ještě znova výbor SVU, aby ukončil běžnou agendu a rozhodl o přijetí nových členů.

Ottavští organizátoři zvládli svůj úkol dokonale a zejména přípravou symposia v oborech přírodních věd a mediciny se stali v SVU průkopníky. Dovedli na tomto podniku zainteresovat nejen členstvo SVU, ale i kanadské akademické kruhy a širokou československou veřejnost v Kanadě.

TS — SVU

UPŘÍMNÉ SRDEČNÉ POZVÁNÍ

celé naší krajanské veřejnosti z Chicaga a okolí na slavnost českého

SV. BIŘMOVÁNÍ

spojenou s posvěcením a otevřením česko-amerického kulturního a náboženského střediska

"VELEHRAD"

2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE, CHICAGO, ILLINOIS

J. EXC. JAN L. MOŘKOVSKÝ,

sídelní biskup texaské diecése Galveston-Houston,
přijede mezi nás o svátku Krista Krále — V NEDĚLI 20. LISTOPADU 1977.
Účast slíbili i hosté z Říma a jsou zváni všichni naši důstojní pánové v USA a Kanadě, kteří se budou moci v tu neděli uvolnit ze svých pastýřských povinností.

Pan biskup Mořkovský udělí toho dne ve 2 hod. odpoledne svátost biřmování v chrámu Páně Bl. Anežky české (Central Park Ave. a 27. ul. v Chicagu) věřícím našeho původu — dětem i dospělým — kteří dosud neměli nikdy příležitost přijmouti tuto důležitou svátost věrnosti a křesťanské vytrvalosti v Kristově víře a v Jeho církvi.

Prosíme proto všechny zájemce, aby vděčně užili této vzácné příležitosti, která se nám tak hned zase v Chicagu nenaskytne a přihlásili se včas k tomuto českému udělování svátosti sv. biřmování česko-americkým biskupem.

Závěrečné datum závazných přihlášek je 1. listopad 1977. Prosíme vás však — nenechávejte přihlášku až na poslední týden!

Po českých bohoslužbách a udělení svátosti biřmování posvětí pan biskup budovu našeho chicagského "Velehradu". — Po krátkém obřadu posvěcení bude **společná hostina a taneční zábava s hudbou a programem.**

Sledujte laskavě naše pravidelné zpravodajství v Hlasu Národa.
Věříme, že celá naše krajanská obec se při této příležitosti sejde i s mnohými "přespolními".

TĚŠÍME SE NA VAŠI HOJNOU ÚČAST!

Dr. FRANTIŠEK SCHWARZENBERG,
předseda česko-amerického kulturního střediska "Velehrad"

Otec VOJTĚCH VÍT,
redaktor "Hlasu Národa"

Chicagský "Velehrad"

U.S. farmáři jsou ve finančních potížích

Washington. — Američtí farmáři si v poslední době stěžují na nízké tržní ceny toho, co produkují, a tím na svůj nízký zisk, který jim sotva dostačuje k hrazení výrobních výloh. V důsledku dobré úrody v posledních třech letech byly obilí, hovězí a vepřové maso, drůbež, vejce a mléko velmi levné. Spotřebitelé byli spokojeni, protože detailní ceny základních životních potřeb zůstaly téměř nezměněné, někdy se i snížily. Farmáři se však octli v obtížné finanční situaci, protože zatím co ceny jejich produktů silně klesly, ceny toho, co sami musí kupovat, stále stoupají. Stále se zvyšují ceny pozemků, zemědělských strojů, umělého hnojiva, pohonných látek i platy zemědělského dělnictva. Podle odhadů letošní čistý výtěžek U.S. farmářů bude obnášet 20 bilionů dolarů, což je nejméně od roku 1972. Silně snížená kupní schopnost farmářů se nyní obráží ve sníženém prodeji zemědělských strojů všeho druhu; podle statistik "Illinois Farm Bureau" v posledních 12 měsících prodej zemědělských strojů klesl o 18 až 40 procent.

President Carter nedávno podepsal nový čtyřletý zákon pro snížení ekonomických nesnází amerických farmářů. Tímto zákonem se znovu zavádějí: 1) federální subvence farmářům, tak aby obdrželi za své produkty určité minimální ceny; tak například v příštích měsících více než milion pěstitelů pšenice má obdržet výpomoc ve výši 1.2 bilionu dolarů; 2) nový program rezerv obilí; asi bilion bušlů přebytečné pšenice má být uskladněno a vyhrazeno pro léta slabé úrody, aby ceny pšenice pak nestouply příliš vysoko. Liberální ekono-

(Pokračování na str. 5)

HLEDÁ

KRAJAN na pensi, nekuřák, hledá v teplé krajině (Florida nebo Arkansas) pro zimní pobyt na několik měsíců pokoj s příslušenstvím k malému vaření. Mám slabé srdce, hledám klidné okolí, blíže vody vítáno.

Napište kráský popis a cenu do administrace tohoto listu na značku "CK 33". — Spěchá.

Z ČESKOSLOVENSKA

boty pro muže
široké (EEE)
též krásné papuče, pantofle, pracovní obuv

MACH SHOE DEPT.
3720 WEST 26TH STREET
CHICAGO, ILL. 60623

DOBA "BĚHEM ROKU"

32. NEDĚLE "BĚHEM ROKU"

VSTUPNÍ MODLITBA: — Všemohoucí a milosrdný Bože, — dobrotivě odstraň všechno, co nám stojí v cestě, — abychom bez vnitřních i vnějších překážek — svobodně plnili tvou vůli. — Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána a Boha, který s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků.

1. ČTENÍ Z DRUHÉ KNIHY MAKABEJSKÉ
(2 Mak 7, 1-2. 9-14)

Přihodilo se, že zajali spolu sedm bratrů s jejich matkou. Král je dal bít biči a volskými řemeny, aby je přinutil jíst zakázané vepřové maso.

Jeden z nich, který se stal jejich mluvčím, řekl: "Co se nás ptáš a o čem se chceš od nás poučit? Jsme odhodlání spíše zemřít než překročit zákony otců."

Druhý pak v posledním tažení řekl: "Ničemo, bereš nám přítomný život, ale král všehomíra vzbudí k věčnému vzkříšení života nás, kteří umíráme za jeho zákony."

Po něm byl týrán třetí. Když ho požádali, hned vyplázl jazyk (k uříznutí), nebojácně vztáhl ruce (na oheň) a neohroženě řekl: "Dostal jsem je z nebe, ale kvůli Jeho zákonům se o ně nestarám a doufám, že je znovu od Něho obdržím." Sám král a jeho průvodci žasli nad duševní silou jinocha, který se vůbec nestaral o bolesti.

Když zemřel, dali se do stejného mučení a týrání čtvrtého, který, blízek smrti, řekl toto: "Je dobré být poslán na smrt od lidí, když můžeme doufat od Boha, že znovu budeme od něho vzkříšeni. Pro tebe však vzkříšení k životu nebude.!"

2. ČTENÍ Z DRUHÉHO LISTU SVATÉHO APOŠTLA PAVLA SOLUŇANŮM
(2 Sol 2, 16-3, 5)

Bratři! Náš Pán Ježíš Kristus i Bůh, náš Otec, který nás miloval a ve své dobrotě nám dal útěchu, která nikdy nepomine, a radostnou naději — on sám ať vás potěší a utvrdí v každém dobrém činu i slovu.

Konečně, bratři, modlete se za nás, aby Boží slovo konalo dále svůj běh a bylo přijímáno s úctou, jak je tomu i u vás, a abychom byli osvobozeni od lidí zvrácených a zlých — věřit totiž není dáno všem. Ale Pán je věrný: on vás bude sílit a chránit od zlého. Spoléháme na vás, že s Pánovou pomocí děláte a budete dělat, co vám nařizujeme. A Pán ať řídí vaše srdce k Boží lásce a k tomu, abyste byli trpěliví tak, jak byl Kristus.

SLOVA SVATÉHO EVANGELIA PODLE LUKÁŠE
(Lk 20, 34-38)

Ježíš řekl saduceům, kteří popírají vzkříšení:

"Lidé přítomného věku se žení a vdávají. Avšak ti, kteří byli uznáni za hodny dosáhnout budoucího věku a vzkříšení z mrtvých, nebudou se ženit ani vdávat. Vždyť už nemohou zemřít, neboť jsou rovni andělům a jsou synové Boží, poněvadž mají účast na vzkříšení.

A že mrtví vstanou, naznačil i Mojžíš ve vyprávění o hořícím keři, když nazývá Hospodina 'Bohem Abrahámovým, Bohem Izákovým a Bohem Jakubovým'. Bůh přece není Bohem mrtvých, ale živých, neboť všichni žijí pro něho."

Pro vzpomínky všem, kdo se chtějí zatoulat v myšlenkách do svých mladých let a vzpomínat, jak slavívali Martinské hody. — Do New-Yorku posíláme z Chicaga srdečné pozdravy k jejich Martinskému posvícení o příští neděli.

Rotunda sv. Martina, která stojí už od konce XI. století na cestě na vyšehradskou skalu: je jednou z mála stavitelských památek románské doby, které jsou dosud v naší zemi zachovány.

Fulton J. Sheen, Ph.D.,D.D.
POKOJ V DUŠI

(Pokračování z min. čísla)

1) *Vyznání.* Žádná lidská bytost není spokojena, pokud má srdce zjitřeno neklidem. Celá příroda volá po volnosti a svědomí si žádá svá práva. Dostane-li se do žaludku cizorodá látka, kterou žaludek nemůže strávit, žaludek se vzbouří a vyvrhne ji. Dostane-li se do oka smítko, začne oko slzet a bolet a také si žádá odstranění cizího tělíska. Svědomí se chová stejně: každý hřích chce být odstraněn.

Vědomí, že něco není v pořádku (hřích, který chce být vypuzen), může být potlačeno a mnoho mužů i žen si takhle hraje na schovávanou, aby se vyhnuli výčitkám svědomí. Nejen z duchovního, ale i z psychologického hlediska je takové potlačení velmi nebezpečné, protože ohrožuje tělesné i duševní zdraví. Někteří lidé se snaží uniknout špatnému svědomí popřením své osobní viny. Jiní zase věří, že dosáhnou štěstí, zapomenou-li na všechna morální » tabu a totemy « a dají-li se na cestu zla. Ale to je velký omyl: v celé oblasti psychologie nepůsobí nic tak zhoubně na osobnost jako názor, že mravní zdrženlivost je příčinou chorobných komplexů, protože brání ve volném působení živočišných pudů a primitivních žádostí. Destruktivní impulsy je nutno potlačovat; neměla by se však potlačovat znalost našich vin. Jedinci, kteří toto zdravé pravidlo převrátili, upadli do mnohem těžší neurózy než kdy dřív. Ve skutečnosti je právě potlačení etického » já « ve prospěch neomezeného projevu animálního » já « jednou z hlavních příčin, jež vedou u moderních lidí k duševním poruchám. Všeobecné potlačení viny (místo správného potlačení zlosti, nenávisti a nezřízenosti) má tak vážné následky, že i moderní svět konečně pochopil, že je nutné se vyznat nebo vyzpovídat se z některých skrytých příčin vedoucích k poruše duševní rovnováhy.

Církev se staví proti » zastíracím manévrům « na jakémkoli stupni. Říkala vždy: » Vyzpovídej se ze svých hříchů! Vypověz je! Zbav se jich! Vyznej je! « Moderní psychologie konečně poznala moudrost církevního učení a říká dnes: » Nepotlačuj své komplexy! Je nedobré potlačovat obsah své mysli «. Pro tělo je nebezpečné, zastírá-li se nějaká fyzická porucha, a podobně je nebezpečné pro duši, zastírá-li se nějaká porucha mravní. Zabodne-li se do ruky skleněná střepina, snaží se ji ruka nejdřív vypudit krvácením; když se jí to nepodaří, začne střepinu opouzdřovat vazivovou tkání, aby jí zabránila proniknout dál a poškodit celý organismus. Když pak lékař později ruku rozřízne a sklo vytáhne, aby zabránil vzplanutí infekce, dělá právě to, co měla původně v úmyslu sama příroda: odstraňuje totiž skrytou škodlivinu a tím předchází hnisání. Pokud jde o mravní řád, říkal náš Pán, že potlačovat hříchy v podvědomí je nebezpečné; kdyby zůstaly zastřeny, staly by se zdrojem hnisání s věčnými následky. A tak žádal po svých apoštolech, aby chodili po světě a odstraňovali skryté zlo tím, že budou naslouchat zpovědem a odpouštět hříchy. Psychiatrie teď poznala, jak je moudré dělat pro nemocnou mysl právě to, co dělají lékaři pro tělo a co dělá od nepaměti náboženství pro duši – dát jí možnost osvobození, dát jí zpověď.

Nechávat si hřích sám pro sebe je však horší než nechávat si pro sebe tělesnou nemoc. Pacient se svěřuje se svou tělesnou nebo duševní chorobou lékaři, podobně jako žák dává svou nevědomost najevo učiteli; proč by neměl mít také hřích svého důvěrníka? Vzpomínka na spáchané zlo má – pokud se s ní člověk nesvěří – dvojí účinek: buď se stane pokušením k opakování hříchu, nebo vyvolá výčitky, které ochromí mravní úsilí směřující k polepšení, vyvolá zoufalá slova jako » K čemu by to bylo? «. Tak jako ruka pomáhá oku, aby se zbavilo cizího tělíska, tak by měl jazyk pomoci srdci, aby se osvobodilo od hříchu.

Můj jazyk vyjeví zlobu mého srdce;
neboť jinak se mi zlomí srdce, zatají-li ji;
a spíše tehdy bude, budu já svobodný
až do krajnosti, jak chci, v slovech.

A právě v tomto bodě, při vyznání, se objevuje první rozdíl mezi psychoanalýzou a zpovědí. Psychoanalýza je vyznáním vědomých hříchů. Psychoanalýza je zkoumáním jedné mysli druhou myslí. Zpověď je vzájemným vztahem mezi svědomím a Bohem. Odhalit své duševní stavy – to se nijak nedotýká pýchy a není v tom touha po odpuštění. Člověk může být na své nezdravé duševní stavy dokonce pyšný. Někteří lidé si přímo libují, mohou-li se chlubit

svým ateismem, agnosticismem, svými zvrácenostmi, ale žádné svědomí se ještě nechlubilo svou vinou. Hříšník se stydí, i když je sám.

Popřeme-li mravní řád, stane se vyznání jen uznáním omylu nebo »smůly«, ale ne uznáním hříchu. Vina je záležitostí mravní, tedy ne fyziologickou nebo živočišnou. Nemůže být tedy pochopena objektivně a vědecky, asi jako nemůže být pochopena báseň prostým prostudováním jejího rytmu. V protikladu k únikovosti některých druhů analýzy, jež činí osobnost bezúhonnou, zpověď knězi předpokládá, že ego může být v neprávu, že nepokoj, vroucí pod povrchem jak láva, je následkem poruchy *závislé na vůli*, a že jen tenkrát, když se člověk přihlásí ke své vině, může být usmířen sám se sebou, s přírodou, s bližním a s Bohem. Není třeba odvahy k tomu, aby člověk sám sebe prohlásil za nevinného, je však třeba hrdinství, jakého jen málokdo je schopen, aby člověk vzal na sebe své viny, donesl je na Kalvárii a řekl Kristu Ukřižovanému: »Má pýcha tě korunovala trním, má lakota ti přibila hřeby, má žádostivost a mé vášně bičovaly tvé tělo«. Vina je vinou jen tenkrát, pokud ji člověk subjektivně jako svou vlastní vinu pociťuje. Neuvědomuje-li si člověk, že je nevlídný, povýšený, nezná sám sebe. Agónie tam v zahradě Getsemanské byla právě vrcholným subjektivním poznáním viny celého světa, protože sám náš Pán vzal na sebe výčitky svědomí za hříchy člověka. A byla to agónie, při níž kanul krvavý pot.

Další rozdíl je tento: Nikdo se nenechává rád prozkoumávat podle fantastické nevědecké teorie, že jádrem všech problémů je sexualita. To byla nejčastější námitka, kterou měli za druhé světové války vojáci proti psychologickým výzkumům. Někteří vojenští lékaři považovali zdrženlivost za něco abnormálního. I tam, kde jsou náhodou opravdu příčinou poruchy sexuální konflikty, nestal se ještě nikdo lepším, když mu bylo řečeno, jak je divný nebo zkažený. Člověk chce všechno vypovědět sám, protože ví, že se může polepšit jen tenkrát když svou vinu sám přizná. »Nech mě to povědět«, je výrazem základního práva, jež náleží lidskému srdci. Jen jedinec sám má právo zapudit část sebe sama jako podmínku svého uzdravení. Vzpírá se zkoumání a analýze prováděné cizí myslí. Bránu k svému vlastnímu svědomí chce otevřít sám a nechce, aby ji někdo zvenčí vyrazil. Právě jedinečnost osobnosti mu dává právo, aby svůj případ přednesl sám, svými vlastními slovy. Žádné duši se nelíbí, zkoumá-li ji někdo jako hmyz. Soudní proces není úplný, pokud nemá obžalovaný možnost svědčit sám ve svém vlastním případě. I to nejhorší, co je v člověku, přispívá, pokud si to člověk sám přizná, k polepšení a k pokoji duše. Ale každý člověk chce být sám svědkem své obžaloby, chce svědčit sám proti sobě, a to ne proto, aby byl odsouzen, nýbrž aby byl osvobozen.

Ve zpovědnici je člověk svým vlastním žalobcem i obhájcem. Je odpuštěno tomu, kdo sám sebe obvinil. Lidé vždy uznávali, že spontánní přiznání je jakýmsi druhem pokání, jež zasluhuje milost. Setkáváme se s tím na různých stupních. Matka, jež chce získat upřímné přiznání svého dítěte, mu říká: »Pověz mi, jak to bylo, a já tě nepotrestám«. Podle pravidel cti, zavedených v našich kolejích, musí mladí lidé povstat a přiznat se ke svým proviněním; a i soudce vyslýchající zločince má shodný pocit, že je třeba zmírnit trest, když obviněný svou vinu přizná. Kajícník analyzuje své viny tím, že je přiznává, a není závislý na analytikovi, který by mu je vyložil.

Jsou tu ještě jiné rozdíly. Při zpovědi se o hříších vypovídá stručně a abstraktně; při psychoanalýze jde o dlouhé, podrobné a velmi přesné vyprávění. Rozdíl v čase je dán tím, že normální člověk, který se jde zpovídat, má pevné měřítko, podle něhož své chování posuzuje. Nenormální pacient, který nevidí jasný smysl svého života, potřebuje víc času na to, aby posbíral jednotlivé rozptýlené části svého života. A protože ve vyprávění o duševních zvláštnostech není nic ponižujícího – jako by tomu bylo, kdyby šlo o mravní přestupky – může si pacient libovat v líčení všech svých »symptomů« a ke konci obšírného výkladu může hrdě prohlásit: »Pane doktore, už jste někdy slyšel něco *takového*?« Někteří pacienti nesmírně rádi mluví sami o sobě; to je voda na mlýn nesvědomitých analytiků, zvláště těch, kteří vycházejí ze sexuality, kteří mají pacienty k tomu, aby přicházeli stále znovu a dávali si analyzovat celý život (pokud ovšem na to mají). Není tak docela nepříjemné dát se analyzovat. Člověk, jemuž bylo řečeno, že všechno je jen symptomem, se nemusí nikdy obviňovat ani soudit a nemusí ani žádat, aby byl souzen.

(Pokračování příště)

JAROMÍR JOHN

MUŽI, VAŘTE!

(Pokračování z min. čísla)

Ženské vaření je vlastenečtější. Husa je pýchou československého ženského kuchařství. Mezinárodní biftek, jehož výroba jest v Anglii a na celém světě přísně racionalisována, jest zase pýchou mužské kuchyně. Ženské vaření jest složitost sama. Začíná ranními rozpaky, co se má vařit k obědu. Rozpaky tyto trvají také několik hodin. Ženy jsou dále konservativní, kdežto muž jest od počátku svých nesmělých pokusů ve vaření rozený experimentátor a vynálezce. Všeho svého důvtipu užívá k tomu, aby vaření zkrátil, usnadnil, zdokonalil, a nedává se v svém počínání odstrašovati ani mnohonásobnými, zpravidla katastrofálními nezdary. Proto pokrok ve vaření jídel se děje muži.

Mužům pouze zbývá, aby dohnali ony citové hodnoty, o nichž jsme se výše zmínili. Až se mužům podaří, že sami sobě podají jídlo s takovou láskou, s jakou jim je kdysi podávala jejich vlastní maminka – i když to byly škubánky – pak teprve muži dosáhnou úplné rovnoprávnosti se ženami.

Jsme ovšem vývojově zatím u samých počátků mužského vaření a jest třeba, abychom se poznámkami žen, jejich úsměvy nebo i krčením ramen nedávali odstrašiti z cesty, kterou jsme si jednou pevně vytkli.

Dovolte nyní autorovi, aby podle vlastních zkušeností podal několik obecných zásad, jimiž se má mužské vaření říditi.

Zařízení mužské kuchyně. K vaření patří plynový hořák, nejlépe dvojplamenný, který rozsvěcuje muž nikoli sirkami, nýbrž cigaretovým zapalovačem. Nejpotřebnější nářadí jest: železná pánvice, jeden menší a jeden větší kastrolek (kuthánek), hrnce, prkénko na krájení zeleniny, struhadlo a otvírač konserv, vývrtka na zátky, tlukadlo na maso, jedna vařečka a škrabák na brambory. V rohu pokoje, kde má muž kuchyňku, musí býti polička pro zásoby. Lze ji však též umístiti v knihovně. Jsou to větší a menší chemické láhve se širokým hrdlem, v nichž se uschovávají nejnutnější viktuálie, jako rýže, čaj, čerstvě mletá káva, strouhanka, práškový cukr, mouka, kmín, pepř a paprika. Ozdobné kameninové nádoby s namalovanými nápisy, Reis, Gries, Mehl s vyřezávanou poličkou žádný muž nekupuje. K výpravě mužské kuchyně nezbytně patří lihoviny, láhev koňaku Martell, kmínka, griotka pro dámy, moravská slivovice a rum – vše v dostatečné zásobě.

Čistota. Z mužské kuchyně, která jest spíše chemickou laboratoří, jest třeba vypuditi všechnu tak zvanou útulnost ženské kuchyně, kterou tvoří hlavně různé vyšívané nápisy, jako:

Když solíš, pozor na muže,
když on má potom žízeň,
on za to nemůže.

Jednoduchost, účelnost, vzorná čistota jsou zásady mužské kuchyně. Kovové nádobí vydrhnuté přesličkou nechť se svítí, sklo lékárnických lahviček nechť se zrcadlí. Netrpte, aby láhve rosolek měly slizký, lepkavý povrch. Muž si před vařením myje ruce několikrát jako chirurg. Jest oblečen v bílý lékařský plášť. Na hlavu si může pořídit vysokou kuchařskou čepici, aby do jídla nepadaly lupy. Blíže ohně visí utěrka. Za utěrku se nehodí zbytky prádla, zvláště ne utržený rukáv staré košile s tvrdou manžetou. Touto utěrkou se neutírá podlaha, když se něco rozleje. K tomu je kus hrubé čtverhranné látky, zvaný handra. Veškeré potraviny od kupce nebo řezníka jest třeba pečlivě umývati. Stačí káranská, nikoliv tedy destilovaná voda. Zeleninu pro hovězí polévku oškrabeme, také maso prudkým proudem z vodovodního kohoutku omýváme. Dáme-li však maso u řezníka fašírovat (rozmělnit), nepromýváme tuto kašovitou hmotu prudkým tryskem vody, protože by nám mezi prsty proběhla do výlevky. Nesluší se také z vodovodní misy sbírati, cokoliv utrousíme, na příklad sléváme-li makarony. Stane-li se to, je to důkaz, že jsme pokličku hrnce dost pevně nepřidrželi. Při slévání uvařených nudlí je vůbec třeba, aby muž za každých okolností vydržel nesmírnou palčivost vystupující páry a horkost proudu vařící vody stékající na prsty. Držet pevně hrnec – a vydržet!

Kuchařská propedeutika. K prvním pokusům mužského vaření se hodí nejlépe nápoje, jako čaj, káva, kakao, pak krupičná a rýžová kaše, polévka z ovesných vloček, květák a brambory.

(Pokračování příště)

U.S. farmáři

(Pokračování ze str. 4)

mové neradi vidí tato opatření, 'která považují za hospodářsky nevýhodná.

Allan Grant, president farmářské unie American Farm Bureau Federation, s 2.6 miliony členů, není rovněž plně spokojen s novým Carterovým zákonem. Zajištěné ceny farmářských produktů se mu zdají příliš vysoké, takže farmáři nebudou pobízeni ve svém úsilí vyrobit co nejvíce a co nejlevněji, aby mohli účinně čelit cizí konkurenci; program rezerv obilí se mu pak už vůbec nezdá být účinným řešením farmářských nesnází. Sám se domnívá, že spíše by bylo třeba hledat v cizině výhodná odbytiště pro americké farmářské výrobky.

President Carter svým zákonem má zřejmě na mysli v první řadě chudé spotřebitele, kteří si nemohou dovolit platit vyšší ceny za nutné potraviny. Liberální ekonomové však myslí, že ekonomie nejlépe slouží lidem, nečiníli se žádné zásahy do volného působení poptávky a nabídky. Ze zkušenosti se však ví, že stoprocentní ekonomický liberalismus favorisuje hospodářsky silné jedince na úkor hospodářsky slabých. Proto čistý liberalismus musí být poopraven inteligentním zásahem autority ve prospěch chudších. Tuto všeobecnou zásadu, jedině správnou, není však zatím snadné uskutečnit. Tato zásada je hájena v papežských sociálních encyklikách; civilní autority a odborníci musí hledat jejich technické provedení.

Řešení, které podává nový Carterův zákon, se v minulosti málo osvědčilo; proto tajemník zemědělství Bob Bergland a předseda farmářské unie Grant by chtěli předložit presidentovi své návrhy na výpomoc farmářům. Jejich úsilí o obdržení audience v Bílém domě však bylo dosud bezúspěšné. President Carter už také podepsal nový zákon o zvýšení minimální mzdy, který je ekonomicky i sociálně nešťastný; o tom jsme už psali dříve.

★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★
Pro ty, kteří se zajímají o českou historii,

vyšla kniha JOSEFA PEKAŘE

O smyslu českých dějin

Soubor 16 statí o klíčových osobnostech a událostech českých dějin. 400 stran. — Cena $9.00. Knihy má na skladě:

Velehrad,
2657-59 S. Lawndale Ave.,
Chicago, IL 60623

nebo v Ohiu: Václav Hesoun,
Box 344, Cleveland, OH 44127
★★★★★★★★★★★★★★★★★★★★

DOPISY našich čtenářů

UNION CITY, OKLA.:

Vážená redakce:

V neděli dne 16. října Rytíři Kolumbovi a National Council of Catholic Women konali společně pout' k Pražskému Jezulátku v Prague, Oklahoma. Je zde Národní svatyně Pražského Jezulátka, postavená na přání bývalého biskupa Eugena McGuinnise, který posvětil nynější cihelný kostel sv. Václava roku 1949. v oklahomské Praze. (I v jiných státech je Praha, jako v Texasu i v Nebrasce.)

Známý český misionář jezuita dp. František Šulak ve svých zájezdech po Sp. Státech byl zde r. 1891 a měl služby Boží pro náš lid. První kostel byl postaven roku 1893 na darovaném pozemku 4 akrů od Vincence Martinka, stál $125.000, později se prodal za $50.000 černochům a jiný se postavil v městečku Prague, jelikož více našinců se sem přestěhovalo z Texasu, zvláště z Hallettsville, jejich počet byl 40 rodin. Koupil se velký blok na jižní části městečka, stavba kostela se dokončila r. 1903 a byla posvěcena biskupem Meeschaertem. Kostel byl zničen cyklonem r. 1919. Nový se postavil a byl posvěcen biskupem Meerschaertem 21. května 1921. R. 1951 osadníci postavili školu, v níž vyučovaly benediktinky z Lisle, Ill. Učily po několik let, dnes je to osadní síň. Kostel z r. 1921 již nevyhovoval, byl postaven nový z betonových bloků a obehnán cihlami, který posvětil biskup Eugen McGuinnis 22. února 1949. Nad vchodem do kostela je nápis "Pro Deo et Patria" — "Pro Boha a Vlast". Na severní straně kostela je umístěna žulová zeměkoule, kde je zaznačena Praha v ČSR a Praha v Oklahomě a na tom kamenném globu trůní Pražské Jezulátko. Na jižní straně kostela je velký kříž a kolem Křížová cesta, vytesaná do kamene, v noci obě strany jsou osvětlené, takže kolemjdoucí na hlavní silnici mohou vše vidět. Uvnitř kostela v sanktuariu je řada oblečků pro Jezulátko, dary to lidu. V relikviářích jsou ostatky sv. Václava, sv. Kříže a údajně i Kristových jesli. Socha Nejsv. Srdce, vyřezaná benediktinem z Beuronu, je z roku 1955.

Poutní slavnost se konala pod velkým stanem na jižní straně kostela, den byl pěkně slunný, zde se stěsnalo na 600 lidí. Ve 2 hod. odpol. začal průvod žen a Rytířů Kolumbových 4. stupně v jejich úborech, za nimi šli ministranti a duchovní. Benediktin z koleje St. Gregory řídil pobožnost růžence a modlitby na vytištěných listech, na to bylo kázání, které pronesl dp. Perlinski z Tulsa. Následovalo sv. požehnání, zpívalo se anglicky. Pobožnost se ukončila zapěním "Holy God" a průvod odešel.

Byly tu autobusy z Tulsa, Oklahoma City, El Reno, Chickasha, Lawton, Enid a sousedních městeček. Měl jsem radost setkati se s Norbertem a Ernestem, bratry opata Havlíka a s jejich sestrou Jiřinou z Bison, Okla., též s Edmundem Dobrým, bratrem dp. Jeronyma Dobrého, faráře v Tabor, So. Dakota, z kláštera sv. Prokopa v Lisle. Za tuto příležitost vděčím svému bratrovi Josefovi a jeho švakrové pí. Ludmile Divácké, kteří mě svezli na tuto pout'.

Oklahomská Praha má svůj "koláčový festival" v prvním týdnu měsíce května.

S pozdravem na redakci a čtoucí

P. Václav Michalička, O.S.B.

• • •

Drahý důstojný Otče Václave,

ještě že nám z té své rodné Oklahomy o tom znovuprobouzení našich křest'ansko-národních tradic pravidelně vždy podáte zprávu. Jinak bychom ani nevěděli, co se tam u Vás v české Oklahomě děje. Pěkně Vás a celou Vaši zasloužilou rodinu z redakce H.N. pozdravujeme a těšíme se na shledání s Vámi.

Vděčně Váš Fr. Vojtěch.

PETONE, NEW ZEALAND:

Důstojný pane Víte a ctěná redakce pilně pracující na vydávání našeho milého Hlasu Národa, předně co nejsrdečněji vám děkuji za časopis.

Překrásné čtení od začátku až do poslední stránky. S radostí celé noviny vždy přečtu a to ne jednou. Schovávám si je, a když mám čas, tak je čtu opět. I když přicházejí trošku později, za co vy však nemůžete, že bydlím "až na druhém konci světa", stejně se mi líbí. Divím se, že někteří čtenáři nemohou pochopit, když se noviny trochu zpozdí a hned se na vás zlobí. Člověk musí mít trpělivost a správně posoudit kde je chyba. Já dostávám vaše noviny sice pravidelně, ale až za takových 7 až 8 neděl, copak mohu někoho z toho obviňovat. Před léty jsem také si myslela, že možná je to vina redakčního personálu. Teď však jsem se sama přesvědčila, že za to vydavatelstvo nemůže, ale pošta. Na poštu jsou pro nás od redakce všechny noviny stejně odevzdány a záleží to jen od pošty, kdy je doručí. Právě je červenec a já teprve čtu noviny, které u vás byly vytištěny v dubnu a stejně mají pro mne ohromnou cenu a nic mě nemrzí, že čtu zprávy s takovým zpožděním. Velmi lituji, že jsem vám ještě nenašla nějakého nového odběratele. Mám zde několik známých, a divím se, že když si ode mne rádi časopis půjčují, aby si jej mohli přečíst, že si jej sami neobjednají. Vím, že zajisté máte radost z každého nového odběratele, nebot' přeci odběratelé pomáhají časopis udržovat. Když se jich však zeptám, proč si časopis neobjednají, neodpovědí mně. Lituji, že redakce Hlasu Národa si nemůže zatím dovolit tisknout kalendář, v těch také bývalo krásné čtení. Určitě všichni čtenáři by si jej rádi zaplatili, poněvadž zdarma takovou věc vydávat nemůžete a pak jak se říká, zdarma ani slepice nehrabe.

Milý otče Víte, plně chápu vaše těžkosti, námahu a upřímnou vaši práci a vřele Vám děkuji, vroucně prosím Pána Boha, aby Vám dal dostatek zdraví a odhodlanosti ve Vašem dalším obětavém podnikání. Posílám vám jeden kuchařský recept, který bude-li se vám to někdy hodit, otiskněte.

Předem za všechno děkuji a těším se na další čísla Hlasu Národa.

V. Spellman, vaše čtenářka
z Nového Zealandu

• • •

Milá naše čtenářko,

uřímné díky za Váš milý dopis, který nás opravdu potěšil. Děkujeme rovněž za upozornění špatného čísla ve Vaší adrese, už jsme je opravili; doufáme, že ted' budete mít méně potíží. Rovněž děkujeme za Vaši trpělivost s dodávkou novin, ale doopravdy to není naše vina. Kde se můžeme jedině splésti je v adrese. Ovšem když uděláme chybu v adrese, noviny se nám vrátí a my na omyl přijdeme a napravíme jej. Správně jste napsala, že zpožděná dodávka není naše vina, poněvadž všechny noviny vezeme na poštu vždy ve čtvrtek. Na několikateré jezdění na poštu nemáme kdy — jede se tam tedy jednou a to se vším. Pokud se týče vydávání "Kalendářů", musíte mít s námi ještě nějaký čas trpělivost. Plně souhlasíme, že v nich vždy bývalo pěkné a zajímavé čtení pro rodinu, hlavně pro dlouhé zimní večery. Ale zatím bychom to pracovně nezvládli — ale jak se říká "z hlavy jsme to nepustili".

Děkujeme za recept na ty "New Zelandské buns", až zbude kousek místa, tak jej uveřejníme.

Pěkné pozdravy za Vámi až na ten Nový Zealand zasílá

Redakce Hlasu Národa

LITTLE NECK, NEW YORK:

Ctěná redakce a drazí krajané,

napřed přijměte od nás z New Yorku mnoho srdečných pozdravů a milých vzpomínek na všechny krajany v Americe i v tom nejposlednějším zákoutí. Léto nám rychle uteklo. Doufám, že ti, kteří je hodně potřebovali, aby jim kolena tak neskřípala, že si jej dost nasbírali a tak se snad nemusí připravovat na stěhování do teplých krajin jako ti ptáci. Sice někteří také mohou letět za teplem jako ti ptáci a kteří nemohou, musí zůstat jako ty vrány a zalézt za kamna. Když pomyslím na zalezení za kam-

U PANCNERA V BERWYNU

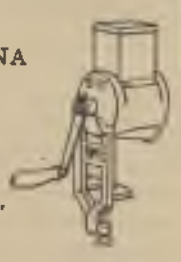

Strojek na dělání NOKŮ (halušek), $7.50, poštou $9.20.

FORMY NA PEČENÍ, set: 2 na dorty, 1 vložka k pečení bábovky. $5.50, poštou $7.20.

KUCHYŇSKÉ POTŘEBY všeho druhu — váhy, struhadla, mlýnky na kávu, vařečky, kvedlačky a jiné.

MLÝNEK NA HOUSKU, $7.95 poš. $9.80 Malý $4.75, poš. $6.30.

BROŽURA Czechoslovak Pastries, $1.50, poš. $1.75.

KUCHAŘSKÉ KNIHY: od Jandáčkové a Rosické v češtině a angličtině.

Křišťálové sklo a keramika z Československa, rekordy české a slovenské, byliny, čaje a koření, české knihy — žádejte seznamy.

Háj F.: **Školák Kája Mařík,** 3 knihy, ilustrované, $19.50, poš. $19.95.

Hašek J.: **Osudy dobrého vojáka Švejka,** 4 díly ve 3 knihách, $11.00, poš. $11.75.

Již na skladě: české, slovenské, anglické **vánoční karty** — i v jiných řečích.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla, nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou spolehlivě a zatučeně. — Seznam zdarma.

Největší nákupní středisko československého zboží v Americe

*

Zákazníky v Illinois upozorňujeme, aby na každý $1.00 zaslali o 5¢ více na státní daň.

F. PANCNER.

Importér a zástupce Tuzexu

6514 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

telefon 484-3459

TUZEX

poukazy
nebo objednávky
řádně a spolehlivě
provede

SOCHOR
TRAVEL SERVICE

137 Washington Ave.
Endicott, N.Y. 13760

(Snad někdo stejně dobře, ale nikdo, nikdo lépe)

COLUMBIA FEDERAL SAVINGS

9101-09 West Cermak Road • North Riverside, Ill. 60546

A DIVISION OF

LINCOLN FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION OF BERWYN

Vklady pojištěny do $40,000.00 F.S.L.I.C.

Předměstský telefon 447-7500 Mildred R. Janda, president

na, vzpomenu si z dětství na jednu malou příhodu. Nežli jsme postavili novou hospodu, tak v kuchyni jsme měli velký sporák. V zimě, když dřevo pěkně praskalo, teploučko u kamen bylo tak milé, že náš kocour si vždy vlezl do trouby, když byla otevřená. Když jsem jej tam jednou viděl, tak jsem jej tam zavřel a na kocoura jsem zapomněl. Když babička chtěla dělat večeři, podpálila ve sporáku a kocour začal v troubě tancovat. Babička si uvědomila, co se děje, otevřela troubu a kocour z ní vyletěl, já za ním a za mnou babička s koštětem.

Letos se zima nějak moc brzo hlásí a my staří cítíme, že jsme toho tepla dost neužili. Zatím co píši tento dopis, slyším křičet divoké husy, které jsou na odletu, a copak se letos stalo s babím létem? Z naší Astorské skupiny jsme byli v Kanadě u slovenských jezuitů na jejich 25 leté oslavě a na pikniku Svazu českých katolíků Sokol Orel a Československý klub v Manhasette. Doprovázel nás náš milovaný skromný dp. Alois Vyoral. Všichni ze skupiny a i druzí krajané jsou mu vděčni za jeho obětavost. 1. října jsme poprvé pořádali "Labské hody" v Glen Cave v Polské hale, která je nová a čistá. Zábava se za pomoci našich hudebníků náramně vydařilla. K úspěchu hlavně přispěla 8 členná kapela bratří Danihelových. V celém New Yorku není kapela, která by zahrála naše písničky od podlahy jako to dovedou oni. Mnoho našich krajanů přišlo v národních krojích, což dodalo celé zábavě lesk. Ti, kteří přišli, nelitovali a nemohli si zábavu vynachválit. Na příští měsíc, 13. listopadu, krajanská skupina od Panny Marie Karmelské pod vedením našeho obětavého Otce Aloise Vyorala bude pořádat zase "Martinské posvícení", zábavu, které se nevyrovná jiná zábava v New Yorku. V deset hodin ráno bude slavit mši svatou náš dobrácký, námi všemi milovaný, naší krajanské větvi věrný, p. biskup J. L. Mořkovský. Jeho přítomnost dodá našemu posvícení něco, co nelze ani slovy vyjádřit a proto, jak už jsem řekl, nemůže se tomuto našemu posvícení hned tak něco vyrovnat, za to vděčíme našemu dobrému dp. Aloisu Vyoralovi. Jeho práci na vinici Páně mezi námi může ocenit jen Pán Bůh, který nám jej poslal. Oslava posvícenská začne ve 12 hodin, kdy se budou prodávat obvyklé dobré obědy, které budou vařeny pod vedením paní Paškové. Ani posvícenské koláče nebudou chybět. Hospoda Jiřího Smrčky nám poslouží k dobré náladě. K tanci bude vyhrávat a zpívat naše hudba: "O posvícení všechno to voní jako v hapatyce, a každá dáma má svého pána už v kole a s ním se točí, tramtara, tra ta ta atd." Kroje jsou vítané, tak na shledanou! O nedělních bohoslužbách nám schází náš oblíbený ministrant, hezký šuhaj Milan Spíšek, syn naší oblíbené a dobré a milé pracovnice pí. Lidušky Spiškové, který vždy byl první, když bylo potřeba v krojích někde vystoupit. Byl ve Filadelfii při Eucharistickém kongresu prvním ministrantem a nesl naši československou vlajku. Studoval na Loyale v N.Y., kde měl scholarship a pak dostal scholarship na universitu Columbia, a pak zas do Omahy v Nebrasce, kde ted' studuje. Touží se stát doktorem. Víme, že největší radost z Milana má jeho matička, dp. Vyoral a celá naše krajanská obec, jsme na něj hrdi. Milan je chlapec dobrého charakteru, který nezapomíná z čeho vyšel. Přejeme Ti, Milane, mnoho zdraví, úspěchů a Božího požehnání.

Při našem posvícení vystoupí naše mládež v národních krojích, tance nacvičila slečna Krupková.

Se srdečným krajanským pozdravem zůstávám

Váš Sázavan
František Kubelka

• • •

Milý čtenáři "Sázavane",

pěkně děkujeme za ty Vaše podrobné zprávy z New Yorku. Jen takhle se naší čtenáři dovědí, co se v naší krajanské větvi děje i jinde v Americe. Takových poctivých dopisovatelů jako jste Vy, by mělo být více a hned by rubrika dopisů byla pestřejší. O vašem Martinském posvícení jsme už toho hodně slyšeli, ale všechno jen dobré. Ze srdce Vám přejem, že se vám tam podařilo oživit tuto známou a oblíbenou zábavu naší staré vlasti. Přejeme Vám též, že tam máte dp. A. Vyorala a že jej máte upřímně rádi.

Srdečně vás zdravíme a zase se nám ozvete.

Redakce Hlasu Národa

SAN ANTONIO,

Vážená redakce, milí čtenáři.

Cesty ty, kamenné lesklé pásy, běžící do dálek a protínající se křížem krážem po celé zemi, která je milosrdně nosí. Cesty jako poslové přicházejí a odcházejí, jako poslové lidských osudů. O čem si vyprávějí tyto světoběžkyně, když za parných dnů, či v tichu nocí se setkávají na svých křižovatkách? Že na jejich tvrdých hřebenech se odehrávají denně dramata lidských životů, že krev kropí jejich povrchy. Kdo dnes zůstává na jednom místě? Jen stromy a květiny. Větry odnášejí pod širá nebesa tajemství jejich čistého života. Lidé jsou však obětí svého nepokoje, neboť hlubokou podstatou lidského života je putování. Nemáme pevných stánků na tomto světě, který je náš a přece není náš: jsme tu jen na návštěvě, každý z nás musí jednou ze světa odejíti v slzách jako generace minulá a jako v slzách jsme se narodili. Našim životem se prolínají cesty, po kterých mezi ujíždějícími auty jsou andělové smrti a vykonávají nevyzpitatelnou a tajemnou vůli Boha, ve kterém všechno žije, ale též umírá. Když lidé ještě chodili po cestách pěšky či jezdili na vozech, na koních, na oslátkách, když se na cestách pozdravovali a ve stínu lip a topolů odpočívali, měli více času mysliti též na sebe. Ukládali do svých pamětí své zkušenosti jako květy do herbáře. Kříže, kapličky a svaté obrazy Madony kolem cest jim připomínaly tajemství víry, tajemství věčného života a tajemství tichého štěstí lidských srdcí. Připomínaly jim, že jsou jen poutníky v slzavém údolí. Žilo se pomaleji, ale krásněji a přirozeněji. Život měl svou přirozenou barvu, svůj smysl a svůj cíl. Cesty dnešního života jsou plné zmatku, vřískotu a bláznivé rychlosti, jakoby vše od toho záleželo. Kdekdo je přesvědčen, že získati celý svět je více než záchrana duše. Kdo ovlivnil naše vědomí, že krkolomná jízda po asfaltových cestách v ohlušujícím mraveništi měst, v blikotavých reklamách a ve vřesku je smysl života? To d'ábel sám mate lidskou mysl, aby lidé neslyšeli pláč svého srdce a pláč duše. Když přijde večer, tu se zapínají televizní přijímače a my jsme znuděně přilepeni k obrazovce a ztrácíme tu poslední špetku svého JÁ.

Toto vše vyždimuje z nás jako z citronu tu poslední kapku toho, co nám má připomínat účel a smysl života. Jen zábava a všude političtí prodavači nám poroučejí, co je dobré, v co máme věřit a co máme dělat. Otevřeli jsme posvátné soukromí našich domovů bláznivému vřískotu šarlatánů a komediantů. Po obrazovkách televize a filmu tekou potoky krve, ukazuje se násilí a podvod, jaké to ponaučemetrů dlouhé. Kdyby toto vlákno bylo dlouhé jako obvod země na rovníku 39.960 kilometrů, vážilo by pouze 228 gramů, tak je tenké. Pavoučí vlákno je tak jemné, že teprve sto pavoučích vláken by dosáhlo tloušťku lidského vlasu. Největší elektrické rány dává jihoamerický úhoř, dosahují síly 650 voltů při jednom úderu. To dostačuje, aby byl člověk ve vodě usmrcen až do vzdálenosti 10 jardů.

Co se týká lehkoatletických výkonů, zůstávají ti nejlepší atleti daleko za výkony zvířat. Zvláště ve skoku do dálky, ve skoku vysokém a v běhu nemá klokan mezi atlety rovnocenné soupeře. Klokan dokáže přeskočit překážku vysokou tři a půl metru. Dle záznamu jedné výpravy skočil pronásledovaný klokan do dálky 22 metrů. V běhu je člověk na 16. místě za zvířaty. Nejrychlejší běžec je africký leopard, který dokáže za hodinu uběhnout 60 kilometrů. Ve vytrvalosti v běhu je na prvém místě velbloud africký, který bez potravy a bez vody dokáže jíti a běžeti několik dnů. V odolnosti je na prvém místě kočka. Stal se případ, že spadla s 11. poschodí a vůbec se nezranila. Zvláštní zoologický rekord drží tisícinožka, chycená v roce 1958 v Panamě; měla 748 noh.

Všechny tyto výkony a zvláštnosti jsou vyvolávány snahou živočichů přizpůsobiti se svému okolí. Jen tak mohou mnozí z nich přežíti.

Ve věrnosti je nám příkladem pes; ten nikdy nezradí svého pána. Je-li někdy zlý ku svému okolí, tak jej to naučil člověk. Nesmíme zapomenout ani na ty slepičky, pilně přinášející vajíčka a vždy, když vajíčko snesou, radostně zakdákají. A jak ošetřují ta svoje kuřátka!

Milí čtenáři, tak docházím k závěru, že když lidé se hádají a si nadávají jmény zvířat, neodpovídá to skutečnostem a zvířatům se křivdí. Mějme trochu té lásky ke zvířatům, zvláště k těm, které slouží lidstvu, a nezapomínejme, že všechno, co žije na tomto světě, stvořil Bůh k radosti a k užitku lidstva.

Náš synek Frantík nastupuje druhý semestr školy v Tampě. Jezdí tam denně ve svém nákladním autíčku. Má ještě jeden rok studia a že tu školu může navštěvovati, za to musíme poděkovati našim dobrodincům, kteří nám pomáhají. To je ten nejlepší lék pro naši maminku, která prosí Pána Boha, aby jí dopřál života až do té doby, kdy Frantík dokončí školu. Tito dobrodinci nechtějí býti jmenováni, neboť nám píší: "Neděkujte mně, neboť Bůh vidí vše. Prosím o modlitby za staré, nemocné, opuštěné stařenky a stařečky a všechny vás pozdravuji. Bůh vám všem žehnej!

Karel Pekárek

CLEVELAND, OHIO:

Vážený příteli,

srdečný dík za uveřejnění článku, týkajícího se "Včelek" a "Czech Guildu".

Jakmile náš pokladník Rudolf Peřina vyúčtuje banket "Včelek", jsem přesvědčen, že Včelky budou pamatovat malým dárkem na Hlas Národa.

Přikládám News Release o "Night in Old Bohemia", třeba se Vám něco z toho bude hodit pro Hlas Národa.

Rovněž přikládám šek na předplatné, abych nebyl jedním z těch, kteří jen čtou, ale neplatí.

Srdečně Vás zdraví a hodně zdraví přeje

Váš Luboš Hromádka

CHATHAM, ONT., KANADA:

Ctěná redakce a milí čtenáři,

předně posílám všem pěkný pozdrav zároveň s poštovní poukázkou na $20.00. Zbytek si nechte a dejte tam, kde nejvíce potřebujete. Posílám předplatné raději trochu dříve, abyste mě nemuseli upomínat. Myslím, že kdyby všichni zaplatili včas, že bychom ušetřili redakci a administraci čas, vydání a práci. Vyrovnat předplatné, jak jsme povinni a bylo by po starosti.

Srdečně vás všechny zdraví

Marie Šindelářová

• • •

Milá naše čtenářko,

zaplat' Pán Bůh za včasné zaslání předplatného. Kdyby všichni mysleli a hlavně jednali tak reálně jako Vy, ubylo by nám doopravdy starostí. Děkujeme za pochopení.

Pěkně Vás pozdravujeme a bud'te hodně zdráva.

Redakce Hlasu Národa

Domácí český chléb, Moravské koláče, rohlíky, housky, dorty, tvarohový a makový závin, jablečný štrúdl a čajové pečivo.

MINARIK'S BAKERY

Finest Czech Pastries and Cookies
We Specialize in Party and Wedding Cakes

5832 West Cermak Road, Cicero, Illinois 60650
OLympic 2-2854

Možno objednat telefonem; laskavá a rychlá obsluha česky i anglicky.

Největší výběr záclon, (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic; soubory do ložnic a koupelen

SKLAD HOTOVÝCH DEK A POLŠTÁŘŮ
z dacronu a z importovaného husího peří

Máme 41-letou zkušenost. Vedeme jen zboží kvalitní, obsluhu u nás najdete odbornou. Zákazník náš pán.

NAVŠTIVTE NÁS!

ONDRUS & SON

6533 W. Cermak Rd., Berwyn, Illinois
Tel.: GU-4-1700
Šimkmo na druhé straně ulice proti obchodu Pancner

UPŘÍMNĚ SRDEČNÉ POZVÁNÍ

Vážení přátelé,

ředitelstvo chicagského "Velehradu", který je vydavatelem našeho jediného česko-anglického křest'anského týdeníku "Hlas Národa" — a o jehož poctivé snaze sloužit našim zájmům jste už měli příležitost se přesvědčit — si pokládá za čest pozvati Vás na hostinu, pořádanou k poctě našeho česko-amerického pana biskupa

J. Exc. Jana L. Mořkovského,
sídelního biskupa diecése Galveston-Houston
v Texasu,
který bude mezi námi v Chicagu u příležitosti
českého biřmování
v neděli, 20. listopadu L.P. 1977
o svátku Krista Krále.

Při českých bohoslužbách v kostele Bl. Anežky České (27. ul. a Central Park Ave. v Chicagu), ve 2 hod. odpol. udělí njdp. biskup připraveným zájemcům svátost sv. biřmování. Posvěcení a slavnostní otevření budovy "Velehradu" bude ve 4:30 hod. odpol. Začátek banketu je v 5:30 hod. odpol. s pestrým zábavním programem, hudbou, a tancem jako o posvícení.

Dar za večeři a zábavu: $10 (nápoje se platí zvlášť).

Lístky na banket jsou v předprodeji: 1) u p. Fr. Pancnera v Berwynu; 2) v obchodě "Ondruš a Syn" u paní Hermínky Ondrušové; 3) v redakci Hlasu Národa.

Párkování aut na parkovišti obchodu AxP
(27. ul. a Lawndale Ave.)

DUŠIČKOVÁ VZPOMÍNKA

V těchto listopadových dnech si jako každoročně znovu vzpomínáme, že nám v Československu odešli na věčnost naši drazí rodiče

ALOIS a ANTONIE BINDEROVI

Tuto neděli 6. listopadu si na ně vděčně vzpomeneme modlitbou při pravidelných českých bohoslužbách u sv. Prokopa v Chicagu v 10:30 hod. dopol.

Rodiny Binderovy
s příbuzenstvem.

LETEM SVĚTEM

Kingston, Jamaika. — Kubánský diktátor Fidel Castro skončil svou šestidenní návštěvu u levicové vlády Jamaiky. Před svým odjezdem při tiskové konferenci požádal Spojené státy, aby skončily svou hospodářskou blokádu proti Kubě a udělily jí jako rozvojové zemi výsady "nejvíce favorisované země". O potřebě zlepšení lidských práv na Kubě a o zmenšení komunistického útisku však se nezmínil ani slovem.

• • •

Bejrut. — Guerilová organizace PLO (Organizace pro osvobození Palestiny) zamítla americko-izraelský plán na znovusvolání ženevské konference o Blízkém východě v tomto roce. Podle tohoto plánu se této konference sice mohou zúčastnit Palestinci, nikoliv však delegáti organizace PLO jako takové. Izrael i Spojené státy odmítají jednat s touto teroristickou skupinou, jejímž vůdcem je Yassir Arafat. PLO však požaduje plné členství na ženevské konferenci a zároveň založení nezávislého palestinského státu, který by sestával z území Gazy a západního pobřeží Jordánu. Izrael ze své strany nesmlouvavě prohlašuje, že nikdy nepřijme tyto dvě podmínky. Egyptská vláda rovněž požádala presidenta Cartera o úpravu plánu na svolání ženevské konference, tak aby organizace PLO byla uznána za jejího plnoprávného účastníka. Podle usnesení konference v Rabatu prý jedině PLO má právo mluvit jménem všech Palestinců. — Bezpečnostní rada O.S.N. prodloužila o rok mandát mírové armády na Sinajském poloostrově na území mezi Izraelem a Egyptem. Tato armáda sestává z 4,297 vojáků a 124 pozorovatelů, vybraných z těchto zemí: z Austrálie, Kanady, Finska, Ghany, Indonésie, Polska a Švédska. Vydržování této armády stojí O.S.N. 73 milionů dolarů ročně. Na Golanské vysočině je mezi Izraelem a Syrií 1,200 vojáků mírové armády O.S.N. Mandát této armády vyprší 30. listopadu.

• • •

Bonn. — Marxistické teroristické hnutí SWAPO, jehož hlavní ústředí je v Lusace v Zambii, se připravuje na převzetí vládní moci v Jihozápadní Africe neboli Namibii, až obdrží svou nezávislost od Jižní Afriky. Chce přeměnit tuto zemi v nový komunistický stát. Jeho vůdcem je radikální komunista Sam Nujoma, podporovaný Východním Německem a Sovětským svazem. Toto hnutí chce vyhnat z Namibie německé přistěhovalce, kteří se tam usídlili v době, kdy toto území bylo německou kolonií. Je tedy nebezpečí, že Namibie se po obdržení nezávislosti stane druhou Angolou, protože tam dojde k občanské válce mezi komunisty a nekomunisty.

• • •

New York. — Spojené státy a jejich západní spojenci se rozhodli, že budou hlasovat pro rezoluci Bezpečnostní rady O.S.N., kterou se členským zemím rozkáže povinné embargo zbraní proti Jižní Africe k vůli její rasové politice a zrušení svobodného černošského tisku. Toto embargo bude podrobeno revizi po šesti měsících. Spojené státy však dosud neučinily žádné rozhodnutí stran ekonomických sankcí vůči Jižní Africe, jež navrhují africké země. Jihoafrická vláda prohlásila, že sama je schopna si vyrobit zbraně, jichž bude potřebovat pro svou obranu, a že prozatím dosud nemůže přijmout zásadu všeobecného hlasovacího práva pro černochy, jak to chtějí Spojené státy. Západní země, včetně Spojených států, zachovávaly dobrovolně embargo zbraní proti Jižní Africe už od šedesátých let; nyní je hlavním dodavatelem jejích zbraní Izrael. Jižní Afrika věnuje na svou národní obranu 2 biliony dolarů ročně, což je 18 procent jejího státního rozpočtu. Asi 43 procent svých zbraní kupuje v cizině. Anglie oznámila, že bude vetovat každou rezoluci Bezpečnostní rady, kterou by se zakazovaly obchod, investice a jiné vztahy vůči Jižní Africe. Francie rovněž vyslovila svůj nesouhlas s přísnými hospodářskými sankcemi proti této zemi. — Na různých místech Jižní Afriky dochází k plánovitě organizovaným demonstracím proti bělošské vládě a ke srážkám demonstrantů s policií. Asi 200,000 černošských studentů vyšších škol bojkotuje vyučování na protest proti systému vyšších škol, vyhrazeným pro černochy; tento systém je považován za méně hodnotný než je systém vyšších škol, vyhrazený pro bělochy. Vyjimečně nadaní černoši ze spořádaných rodin, anebo hodní a nadaní sirotci mohli však výběrově studovati na vyšších školách katolických už dávno. Byli-li nadaní a pracovití, byli pak přijímáni i na studium univerzitní.

• • •

Chicago. — Dnešní mladá Amerika považuje tradiční mravní zásady, upravující pohlavní a rodinný život, za zastaralé; proto se nelze divit tomu, že počet nemanželských dětí v USA stále stoupá. V Chicagu bylo na př. v roce 1956 celkem 9 procent ilegitimních porodů, v roce 1966 už 17.8 procenta a v roce 1976 dokonce celých 38 procent. Počet všech porodů však klesl z 93,000 v roce 1956 na 53,000 v roce 1976. Od roku 1965 až dosud se v Chicagu narodilo více než 200,000 nemanželských dětí, většinou černošského a portorikánského či mexického původu. Tyto děti musí často být vydržovány z veřejných peněz. V Cook County bylo v roce 1956 vydržováno z veřejných peněz 58,000 potřebných dětí, v roce 1966 už 183,000, v roce 1970 pak 267,000 a v roce 1975 více než 555,000. U černošské chudiny se setkáváme s tímto častým zjevem: nevdané matky mají velký počet dětí, o které se jejich přirozeni otcové nestarají. Musí se tedy o ně starat Welfare. Není vzácným zjevem, že v černošské domácnosti žijí jedna nebo více 14 až 16-letých svo-

"CLEAN UP" MĚSÍC V CHICAGSKÉM "VELEHRADĚ"

Jak už jste se z našeho pozvání na české biřmování dověděli, přijede mezi nás 20. listopadu pan biskup Mořkovský z texaského Galvestonu-Houstonu, aby tuto svátost udělil našim dětem českého a slovenského původu a i dospělým, kteří dosud neměli možnost ji přijmout. Při této příležitosti posvětí i náš chicagský Velehrad.

Do té doby musí být ve Velehradu všechno pěkně čisté a v pořádku a proto vás prosíme o opravdu přátelskou, pospolitou, solidární pomoc.

Na dokončovací a čistící práce ve Velehradu je zapotřebi pomoci všech druhů rukou - šikovných i méně šikovných, pomalých či rychlých, schopných udělat cokoliv prostě KAŽDÝCH.

Buďte proto tak hodní a zavolejte na naše telefonní číslo a přihlaste se, co byste byl(a) ochoten(a) dělat a kdy můžete přijít; o ostatním se již s vámi domluvíme.

Buďte ale tentokráte tak dobří, a věc berte opravdu vážně. Nedejte na to, když vám Petr anebo Pavel řekne, že k nám volal a měli jsme obsazeno, a tak že prý — kdo ho nechtějí, nebude se vnucovat. Vy se nás **tentokrát totiž musíte dovolat, poněvadž je třeba společné práce nás všech.** Vždyť je to pro nás všechny. Kdyby se ale náhodou stalo a ve Velehradu byl telefon obsazen a vy jste neměli kdy čekat, až se linka uvolní, volejte laskavě na následující telefonní čísla: Ferdinand Küssel: ST 8-5341; Františka Uhlířová: 484-2106 a nechte tam vzkaz, který nám bude vyřízen. Anebo se pokuste zavolat nás znovu — **potřebujeme vás,** má-li se vám všem v chicagském Velehradu líbit a má-li sloužit našim společným potřebám.

Jistě se ještě z četby našich krásných vesnických románů pamatujete, jak se ve vesnici gruntovalo, když měl přijet na visitaci pan vikář. Jak v kostele, na faře, ve škole musilo být všechno vydrhnuto, nikde ani prášku!,

A k nám příjede na visitaci ne pan vikář, ale sám pan biskup Mořkovský, zatím jediný, který naše duchovní potřeby v USA chápe. Přiletí k nám až támhle z Texasu a to "volno" na neděli 20. listopadu přímo vykouzlil ze svého stále obsazeného pracovního kalendáře, a to jen proto — aby naše deti a my všichni s nimi — jsme měli nezapomenutelnou životní vzpomínku na české biřmování v exilu i na několik prvních svatých přijímání v této nestálé dnešní době ve světě.

A k této vzácné události že bychom si neuměli dát společně a svorně ani tu naši "chalupu" v Chicagu do pořádku? Jen s chutí do toho a půl díla hotovo! — jak říká naše přísloví. Za jeden provaz se to přece jen lépe táhne, a proto už předem děkujeme všem ochotným dobrovolníkům a dobrovolnicím staročeským zaplat' Pán Bůh za zavolání, na které čekáme.

Jsou mezi vámi samozřejmě i někteří, kteří na manuelní práce z fysických či zdravotních důvodů nestačí, anebo je nesmějí dělat. Avšak i pro ně je dostatek příležitosti k společnému úsilí o naši chicagskou "vlastní střechu nad hlavou". Musíme rozeslat dopisy a udělat ještě řadu nutných drobných "papírových" prací. Buďte tedy tak hodní a přihlaste se i vy! A vy, kteří opravdu pro nemoc, anebo stáří nám pomoci přijít nemůžete, buďte tak dobří, upřímně se za nás modlete, aby nás Pán Bůh obdařil zdravím, sílil naši společnou dobrou vůli, vytrvalost, vzájemnou snášenlivost a ochotu k pochopení dnes nutného nám společného díla, aby nám ta práce při dobré náladě šla rychle od ruky.

Vděčně váš misionář
Otec Vojtěch Vít, O.S.B.

bodných matek s nemluvňaty, spolu s jejich 28 až 30-letou nevdanou matkou a s 44 až 46-letou rozvedenou či opuštěnou babičkou. A tak se stává, že babička, dcera i vnučka mají děti, o které se jejich přirození otcové nestarají. V New Yorku se každoročně narodí asi 30 procent ilegitimních dětí, ve Washingtoně dokonce 60 procent. Veřejné autority všestranně doporučují zvýšené užívání antikoncepčních prostředků a potratů v naprosté neznalosti černošské a mexické mentality, pro něž jsou děti bohatstvím. Na mravní výchovu ovšem při tom nikdo nemyslí, protože je považována za neúčinnou a v každém případě za zastaralou.

• • •

Athény. — Řecko se v posledních 15 letech hospodářsky vzmohlo a zmodernizovalo; zatím co v roce 1961 hrubý národní důchod na osobu tam dosahoval sotva $400, v roce 1976 již dosahoval $2,600; (vyrovnal se tak na př. hruzému národnímu důchodu na osobu v Irsku). Nezaměstnaných v Řecku prakticky dnes není. Vládě ministerského předsedy Caramanlise se za dobu tří let podařilo snížit inflaci z 35 procent na 11.7 procenta. Hospodářský vzrůst dosahuje 6 procent ročně. Schodek zahraničního obchodu je sice dosud značný — (dosahuje 3 biliony dolarů) — avšak tento schodek je z velké části vyrovnán čtyřmi faktory: 1) vláda podporuje turistický ruch, a tak turisté ze zahraničí přinášejí do Řecka tvrdé valuty; 2) asi 400 tisíc řeckých dělníků pracuje v cizině, zejména v Západním Německu a v Belgii; tito dělníci posílají domů svým rodinám část svého výdělku; 3) Řecko vlastní velké obchodní lod'stvo, představující asi 14 procent veškeré světové tonáže — více než Francie, Západní Německo, Itálie, Belgie a Holandsko dohromady; prokazované služby jsou placeny v cizí měně; 4) Řecko snadno obdrží úvěry z cizích zdrojů, veřejných i soukromých. Stavební průmysl, který je považován za obraz celkového ekonomického stavu země, je ve velkém rozmachu. Řečtí národohospodáři si však jsou vědomi slabých stránek ekonomie své země: 1) Příliš mnoho obyvatelstva žije v zemědělství — (asi 35 procent, ačkoliv zemědělství produkuje pouze 20 procent národního bohatství). Zemědělské pozemky jsou příliš rozkouskovány a obdělávací metody jsou zastaralé. 2) Kdyby se zhoršila ekonomická situace ve světě, mělo by to zhoubné následky pro řeckou ekonomii: snížení turistického ruchu, propouštění z práce řeckých dělníků v cizině a snížení poptávky po službách řeckého obchodního lod'stva. 3) Řecku dosud chybí moderní administrativní struktura, což je nepříznivé i pro ekonomii země. 4) Příliš mnoho mladých lidí chce studovat, avšak pro studované lidi chybějí pracovní místa; zato technické školení je zanedbáno, takže Řecko musí najímat specialisované dělnictvo z ciziny, zejména z Egypta. 5) V důsledku silné potratové politiky řecké obyvatelstvo se téměř nerozmnožuje a stárne; specialisté v ekonomii považují tento zjev za nezdravý pro národní hospodářství. 6) Příliš mnoho zdrojů — (celá čtvrtina národního rozpočtu) — je věnováno na národní obranu. Řecko má obavy z Turecka, které soustřeďuje všechno své úsilí na budování své armády. Turecko chce své armády užít; už dobylo 40 procent ostrova Kypru a čím dále tím hlasitěji požaduje celou východní polovinu Egejského moře, včetně tamních řeckých ostrovů. Řecko se svými sedmi miliony obyvatel se nemůže vojensky měřit s Tureckem, čítajícím skoro 40 milionů obyvatel.

• • •

Kahýra. — President Anwar Sadat vyhlásil jednostranně desetileté moratorium na splácení egyptského vojenského dluhu Sovětskému svazu; tento dluh se odhaduje na 4 biliony dolarů. Egyptský president řekl, že jeho země vyrovná tento svůj dluh později; nyní prý však Sovětský svaz musí vzít ohled na její současnou špatnou hospodářskou situaci. Sadat požádal už dříve sovětskou vládu o udělení desetileté "doby milosti" pro splácení tohoto dluhu, avšak neobdržel žádnou odpověď. Nedávno Sadat obvinil Sovětský svaz, že se vměšuje do vnitřních záležitostí Egypta a usiluje o svržení jeho nynější vlády. Vztahy mezi Egyptem a Sovětským svazem jsou napjaté od července 1972, kdy Egypt vypověděl 15,000 sovětských vojenských poradců. Od té doby se Sadat stále více přiklání k západu a ke Spojeným státům.

O KOZIČCE, KTERÁ NEBYLA NA PRODEJ

"Mami, kup mi tuhle kozu," prosil malý klučina, který se zaujetím se díval minulou neděli na Folk Fairu, pořádaném městem Chicago na Navy Pieru, na ručně vyřezávaný betlém z lipového dřeva, ze kterého se mu nejvíce líbila koza vedená babkou. Koza však nebyla na prodej, jak chlapci vysvětlil ing. Vl. Richter, který kulturní stánek, representující naši zdejší krajanskou veřejnost, pomohl manželům Chrobákovým letošního roku uspořádat, a který potom v sobotu a v neděli u něj s Chrobákovými byl, aby vystavené věci "hlídal" a odpovídal česky na četné dotazy návštěvníků. Malý chlapec, kterému se však ta koza náramně líbila, nedal se hned tak odradit zápornou odpovědí "přísného" hlídajícího pána a vrátil se znovu, aby se opět zeptal na cenu. Když však dostal stejnou odpověď a když jeho touha mít "tu kozu s babkou" se nezmenšovala, nezbývalo mu nic jiného než odhodlat se k zakázanému činu. A tak se stalo, že koza s babkou z betléma v nestřeženém okamžiku zmizela. Ne však na dlouho. Jistý návštěvník Folk Fairu zpozoroval kozu v ruce malého nadšeného obdivovatele Českého betléma, který si ji vzal, aby měl aspoň kousek té vystavené krásy a mohl se na něj doma dívat. Svědek tohoto "lesního pychu" upozornil na to vystavovatele.

Nebýt tohoto pohotového zákroku měl by betlém, který podle originálního Alšova pojetí vyřezal z lipového dřeva lékárník Jan M. Bouza — žijící nyní v British Columbia v Kanadě — o jednu figurku méně. Jan M. Bouz svým řezbářstvím dovede vyjádřit hloubku a opradovost českého lidového umění, které svou prostotou a nápadivostí si podmaňuje lidská srdce. A z toho důvodu tedy vystavený betlém se stal středem zájmu nejen malého chlapce, který tu kozu nemohl koupit ani jinak získat, ale i ostatních návštěvníků, kteří v sobotu a v neděli procházeli kulturním oddělením letošního Folk Fairu na chicagském Navy Pieru. Rovněž vystavené klenotní truhlice, k jejichž výzdobě použil lidový umělec J. Bouz symbolů českých, moravských, amerických a kanadských, byly diváky obdivovány; zklamáni byli jen tou okolností, jako klučina, který chtěl koupit kozu, že nejsou všechny ty věci na prodej. V exposici, kterou ve spolupráci s Klubem Domov připravil Československý Orel v exilu, byly též vystavené akvarely sl. Aleny Pokorné a lidového umělce Jaroslava Michela.

Klub Domov v oddělení "International Café" měl stánek, ve kterém prodával výrobky "naší kuchyně", které šly rychle na odbyt.

Mládež Klubu Domov se svými přáteli vystoupila ve zpěvním a tanečním programu, který připravila Zdenka Židlická a Jan Uhlíř v neděli odpoledne a sklidila zasloužený potlesk přihlížejícího obecenstva.

Přátelské spolupráci pro společnou myšlenku, Pán Bůh požehnal a dobrá věc se podařila.

Na letošním chicagském Folk Fairu kromě již jmenovaných spolků, zastupovaly naši krajanskou veřejnost Moravská kulturní společnost, jejímž presidentem je Tomáš Kuchválek, a Ústředna moravských spolků.

* * *

Ředitelstvo "Velehradu" opravdu co nejsrdečněji děkuje Klubu Domov a Československému Orlu v exilu za jejich přátelskou spolupráci, která umožnila účast na letošním chicagském Folk Fairu, pořádaném minulou sobotu a neděli na Navy Pieru, jak v oddělení kulturních výstav, tak v oddělení zábavném a v "International Café". Representovali jste opravdu důstojně naši krajanskou veřejnost před americkým publikem a vykonali jste skutek bratrské svépomoci, když finanční výtěžek, který jste na Navy Pieru vydělali společnou prací nepočítaných dobrovolných hodin, jste věnovali vznikajícímu chicagskému "Velehradu". Neděkujeme jednotlivcům, protože to byla společná práce vás všech.

Dovolte nám však, abychom přece jen ocenili šikovnost zlatých a neúnavných rukou našich maminek, které opět obětavě napekly a navařily všechny ty dobroty, které byly hlavním příjmem finančního výtěžku, a panu J. Bouzovi z Kanady za vytvoření všech těch krás, které ze dřeva vykouzlil a které jeho děti ochotně zapůjčily výstavnímu stánkup, kam je i samy přivezly. Pán Bůh zaplať a žehnej vám všem!

Za česko-americké kulturní středisko "Velehrad"

Dr. František Schwarzenberg,
předseda

Otec Vojtěch Vit,
kaplan českých bohoslužeb
u sv. Prokopa

REAL ESTATE
KUPUJETE DŮM?
PRODÁVÁTE DŮM?
Obrat'te se s důvěrou
na
JOE ZACHARDA
"TWIN CITY"
Realtors and Builders
7010 W. CERMAK RD.
BERWYN, ILL. 60402
MLS 788-8500

SEZONA ZAČÍNÁ . . . .

Čs. Ženská Národní Rada v exilu zahajuje podzimní společenskou sezonu oblíbeným tanečním večírkem, který se koná v sobotu, 5. listopadu 1977. Aby byl zachován osobitý ráz tradičních podniků ČZNR, rozhodl se zábavní a společenský výbor pořádat tento podnik v sále Berwyn Elk's Lodge na rohu Ridgeland Avenue a 26té ulice. I v novém působišti se členky ČJNR budou snažit Vám připravit příjemné ovzduší, pohostit výborným domácím jídlem a nabídnout občerstvení u baru dle vaší chuti. K večeři budou podávány smažené řízky s bramborovým salátem, vepřová pečeně s knedlíkem a zelím, párky s rohlíkem, obložené chlebíčky, jakož i domácí pečivo a sladkosti.

K tanci bude hrát orchestr Franka Zákrockého mladšího a v programu pohostinně vystoupí oblíbená taneční skupina Beseda v nově nastudovaném pásmu tradičních bálových tanců. Všichni přítomní hosté si jistě rádi zatančí karafiátský valčík, mazurku, či Českou besedu. Šťastný výherce tomboly si odnese domů koš výborných nápojů a dobrot, který bude vylosován přímo na místě.

Jak je Vám jistě známo, na podnicích ČŽNR se scházejí všichni, kdož mají rádi milou společnost v přátelském kruhu mladých, starších i nových příznivců, přátel a dorůstajících chlapců a děvčat. Věříme a doufáme, že mezi nás přijdete i do nového prostředí v Elk's Club a že se dobře pobavíte. Nemusím snad zdůrazňovat, že veškerý zisk z obětavé práce členek ČŽNR je věnován na podpůrné a sociální akce.

Pořádající výbor Vás proto upřímně zve a těší se na shledanou v sobotu, 5. listopadu, v ELK's Club, 2600 Ridgeland (vchod z 26té ulice), Berwyn. Začátek je v 8 hodin večer. vstupné $4, úbor společenský.

VR

ČESKOSLOVENSKÁ ŽENSKÁ NÁRODNÍ RADA
V EXILU
upřímně zve
na
TANEČNÍ
a
SPOLEČENSKÝ VEČÍREK
v sobotu, 5. listopadu 1977
v ELK'S CLUB
2600 Ridgeland Ave., Berwyn
(vchod z 26té ulice)
DOMÁCÍ VEČEŘE — PEČIVO — NÁPOJE
TANEC PŘI HUDBĚ F. ZÁKROCKÉHO, ML.
UMĚLECKÝ PROGRAM
TANEČNÍ SKUPINY BESEDA
Začátek v 8 hod. večer. Společenský úbor
Vstupné $4.00

SPORT

I. LIGA KOPANE V ČESKOSLOVENSKU

9. kolo

BRNO - SLAVIA 5:2

Pražané hráli 77 minut o deseti, bez vyloučeného P. Herdy.

SLOVAN - SPARTA 6:0

To už Sparta dlouho nepamatuje, odejít z Tehelného pole s debaklem 0:6.

BOHEMIANS - TEPLICE 0:0

Tepličtí dosáhli již sedmé remízy v ligovém podzimu.

DUKLA - LOK. KOŠICE 2:1

Utkání favoritů na Julisce rozhodl Nehodův gól v poslední minutě.

OSTRAVA - TRENČÍN 3:1

Ostrava vyhrála zcela zaslouženě díky slabé hře obrany hostí.

PLZEŇ - BANSKÁ BYSTRICA 4:2

Plzeň prohrávala 0:2, pak ji kanonýr Jelínek zachránil body.

TRNAVA - INTER 1:0

Inter, vyčerpán z Poháru UEFA, nestačil na Trnavu.

PREŠOV - ŽILINA 3:0

Žilina prohrála za deset minut, hraje již druhé kolo pod novým vedením. Trenér J. Marko odstoupil, nyní tým vede ing. Hančin.

Tabulka po 9. kole

1.	Brno	26:9	14
2.	Dukla Praha	26:13	12
3.	Lok. Košice	18:11	11
4.	Slavia Praha	14:12	11
5.	Slovan Bratislava	18:14	10
6.	Bohem. Praha	11:9	10
7.	Inter Bratislava	9:8	10
8.	Trenčín	17:23	10
9.	Sparta Praha	11:13	9
10.	Trnava	7:9	9
11.	Prešov	12:11	8
12.	Plzeň	10:13	8
13.	Teplice	5:10	7
14.	Ostrava	10:17	7
15.	Dukla B. Bystrica	9:18	6
16.	Žilina	9:22	2

„Paní Marino, tuhle přední vlnu mi prosím Vás, předě lejte."

„Mileráda, ale proč? Vždyť Vám tolik sluší!"

„Naše sousedka má teď tentýž účes a manžel ji začíná zdravit..."

Gu.4-1118
MARINA'S BEAUTY SALON
Home of the finest permanent waving
Visit Marina's new salon - formerly at 26th St & Hamlin.
6234 Cermak Rd., Berwyn, Ill.

★

I. národní liga kopané v Československu

Skupina A — 11. kolo

Příbram - Vlašim 1:0, Benešov - Kladno 0:1, VTJ Tachov - Viktoria Žižkov 0:1, VTJ Žatec - České Budějovice 2:1, VTJ Tábor - RH Cheb 1:0, Chomutov - Xaverov 2:0, Sokolov - Ústí nad Labem 0:0, Mladá Boleslav - Děčín 4:0.

První tři týmy v tabulce:

1.	Příbram	29:8	18
2.	Vlašim	24:8	16
3.	Č. Budějovice	14:10	15

Skupina B — 11. kolo

KPS Brno - Jablonec 0:0, Vítkovice - Frýdek-Místek 0:1, Olomouc - Třinec 1:0, Vsetín - Opava 0:2, Gottwaldov - Poruba 2:2, Liberec - Mor. Ostrava 2:1, Bohumín - Hradec Králové 2:2, Havířov - Pardubice 1:0.

První tři týmy v tabulce:

1.	Opava	17:4	17
2.	Frýdek-Místek	15:7	14
3.	Liberec	10:7	14

Skupina C — 12. kolo

VSS Košice - Kys. Nové Mesto 5:1, Bardejov - Martin 0:0, RH Bratislava - Pov. Bystrica 4:2, Nitra - Humenné 4:0, Spišská Nová Ves - Michalovce 2:1, Senica - Komárno 1:1, Dubnica - Púchov 2:0, Ružomberok Trebišov 0:0.

První tři týmy v tabulce:

1.	Nitra	29:11	19
2.	RH Bratislava	26:12	17
3.	VSS Košice	20:8	17

★

KOPANÁ VE SVĚTĚ

Kvalifikace pro MS 1978 v Argentině:

Po Argentině (pořadatelská země), NSR (poslední mistr světa 1974), Brazílii, Peru a Skotsku je šestým známým účastníkem fotbalového šampionátu 1978 Mexiko, které se stalo vítězem turnaje CONCACAF, to je zemí Severní a Střední Ameriky a karibské oblasti.

Konečná tabulka:

1.	Mexiko	20:5	10
2.	Haiti	6:6	7
3.	Kanada	7:8	5
4.	Salvador	8:9	5
5.	Guatemala	8:10	3
6.	Surinam	6:17	0

Egypt - Nigérie 3:1, tabulka africké skupiny:

1.	Nigérie	3	5:3	3
2.	Egypt	2	3:5	2
3.	Tunisko	1	0:0	1

★

I. LIGA HOKEJE V ČESKOSLOVENSKU

8. kolo

Bratislava - Sparta 1:2
Kladno - Jihlava 2:1
Pardubice - Brno 1:1
Plzeň - Trenčín 5:2
České Budějovice - Litvínov 1:3
Košice - Vítkovice 3:2

Tabulka po 8. kole

1.-2.	Kladno	36:17	13
1.-2.	Litvínov	36:17	13
3.	Sparta	24:14	13
4.	Pardubice	24:23	11
5.	Jihlava	21:22	9
6.	Trenčín	28:32	8
7.	Čes. Budějovice	23:23	7
8.	Vítkovice	26:22	6
9.	Košice	19:38	6
10.	Plzeň	21:32	5
11.	Bratislava	27:27	4
12.	Brno	16:34	1

POK

★

● ZPRÁVA ZE SPARTY A.B.A. CHICAGO

V neděli 30. října hrála Sparta na Winnemac stadiónu poslední kolo sezóny s mužstvem Hellenic (Řekové).

Spart'anská rezerva vedená Lád'ou Kopem nehrála, neboť její soupeř rezerva Hellenic se k utkání nedostavila. Rozhodčí byl přítomen, takže Sparta vyhraje kontumačně 1:0 a zisk dvou bodů znamená, že se stává mistrem rezerv.

HELLENIC - SPARTA 3:5

Manažér prvního celku Jarda Fajkus poslal na hřiště tuto základní sestavu: Pospíšil - V. Příkazský, Hussey, Rys, Enright - Barg, Erikson, Graham - Maňásek, Vlčanský, Cribari. Střídal Minařík a Tsoukalis. Utkání bylo zahájeno za převahy Sparty, jejíž útočníci měli několik brankových příležitostí, ale vše promarnili. Ve 13. min. Vlčanský ideálně uvolnil Maňáska, ten šel sám na brankáře, ale ukvapeně vystřelil brankářovi do kolenou. Odražený míč se dostal ještě k Grahamovi, tomu také chyběl klid a vysoko přestřelil prázdnou branku. Toto byla ta největší šance ke vstřelení gólu. Potom to byl dvakrát Cribari, Erikson, Maňásek a Vlčanský, ale soupeř vždy zachránil. Stará fotbalová pravda "nedáš dostaneš" se naplnila, když soupeř v 37. min. z ojedinělého útoku za přispění brankáře Pospíšila, když mu míč vypadl z rukou, se ujal vedení 1:0. V 43. min. nařizuje rozhodčí penaltu proti Spartě za domnělý faul mimo pokutového území. Ten, kdo byl přítomen, mně dá za pravdu, že to byl další podtrh rozhodčího. Sparta nastupovala po přestávce a prohrávala 2:0. Po změně stran Spart'ané získali převahu, znatelně se zlepšili a hned v 47. min. snižují na 2:1. Vlčanský stejným způsobem jako v 13. min. uvolňuje Maňáska, ten se poučil, obhodil si vybíhajícího brankáře a jeho střela skončila v síti. Rozjetá Sparta pokračovala v náporu. Vlčanský nahazuje míč Maňáskovi, který bombou z voleje dává překrásnou branku, ale rozhodčí opět podtrhuje Spartu, když gól neuznává pro domnělý ofsajd. V 67. min. z hranice velkého vápna překvapivě vystřeluje Cribari a bylo vyrovnáno — 2:2. V 73. min. Vlčanský z levého křídla centruje do ohně, kde Maňásek vynikajícím způsobem zasahuje hlavou a Sparta vedla 2:3. Hned z protiútoku soupeře však Sparta dostává třetí gól. V 82. min. z dálky vypálil Barg a vrátil Spartě vedení — 3:4. Čtyři minuty před koncem zápasu Vlčanský posílá po křídle Tsoukalase, ten centruje na Maňáska, který hlavou zpečet'uje porážku Hellenic — 3:5.

Sparta hrála ve druhém poločasu jako vyměněná, dařilo se útoku, který dokázal vypracované brankové šance proměnovat, čemuž nemohl ani rozhodčí zabránit. Střelecky zářil Maňásek, který dal tři góly, jeden hezčí než druhý. Vlčanský se uplatnil vtipnou rozehrávkou, z čehož nakonec padly tři góly. Cribari pomohl důležitým vyrovnávacím gólem na 2:2. V záloze byl jasně nejlepší mladý Barg, za něho se řadil běhavý Erikson, ale Grahamovi se mnoho nedařilo. V obraně převyšoval všechny svou jistou hrou Rys, který byl strůjcem úspěchu ze zadních pozic. Rozhodně nezklamal V. Příkazský, Hussey (zbytečně však nechal vystřelit soupeře, když vyrovnal na 3:3) a Enright podal zvláště dobrý výkon po přestávce. Pospíšil chytal v dobré formě, jen na tom prvním gólu nese vinu.

Tímto vítězstvím se Sparta v Major division zachránila, když získala 13 bodů. Z modré skupiny tedy sestupuje mužstvo Eagles s 11 body. Za záchranu je třeba poděkovat celému mužstvu Sparty v čele s manažérem Jardou Fajkusem. V některém příštím čísle uvedu přesné konečné tabulky obou skupin a některé další zajímavosti. Končíme heslem: At' vítězí dresy rudé — Sparta byla, je a bude, neboť Sparta je věčná.

POK

Náš sportovní zpravodaj Petr Horák hlásí:

MLUVIL JSEM S NEJLEPŠÍM KANADSKÝM TRENÉREM

Se Scattym Bowmanem jsem se setkal ve washingtonském hotelu Sheraton v den vítězného zápasu jeho celku, držitele Stanley Cupu, týmu Montreal Canadiens, nad mužstvem Washington Capitals v Národní hokejové lize. Svůj rozhovor jsme přirozeně začali otázkou zátěže kanadského a amerického profesionála v dlouhé sezóně.

Trenér Bowman říká, že sezóna profesionála začíná v září tréninkovými tábory, a hráč je na ledě prakticky do poloviny května. Během letní přestávky si ovšem postupně zlepšuje svou kondici, aby v září nepřišel do tréninkového tábora fyzicky nepřipraven. Vcelku jsou profesionálové na ledě zhruba devět měsíců . . . Poznamenal jsem, zda mají dost času k tréninku v sezóně mezi desítkami zápasů a mezi tisíci nacestovaných mil. Trenér Bowman od-

PŘI KOUPI A PRODEJI MAJETKU VÁM NEJLÉPE POMŮŽE A PORADÍ MARUŠKA ŠMELHAUSOVÁ u FIRMY PAV-HANSON REALTY, INC 6608 WEST CERMAK ROAD, BERWYN SPOLEHLIVÁ SLUŽBA A MNOHOLETÁ ZKUŠENOST Též služby PŘEKLADATELSKÉ u soudu, doklady, formuláře (Zejména Americké Občanství) VOLEJTE: 795-7100

Offering More Than 200 Charters to Europe in 1977
VISIT OUR OFFICE
Veškerá Tuzexová služba
CIHAK WORLD TRAVEL, INC.
6302 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILL. 60402
Phones (312) 795-9050 — Chicago (312) 242-6110

pověděl, že jeho hráči trénují většinu volných dnů sezóny, pokud právě není jejich herní program příliš "nabitý". Jeho tým si už dobře zvyká na skutečnost, že musí sehrát 80 zápasů v 181-ti dnech. To znamená, že hráčům zbývá dalších zhruba 80 dní k tréninku. Na ledě se v nejtvrdší části sezóny pohybují podle Bowmanových slov asi 160 až 180 dní. V poslední době už hráči vlastně nepotřebují tradiční tréninkové tábory. Trenér a vedení mužstva předpokládají, že hráči přijdou po letní přestávce v dobré kondici. Před zahájením ligy mají hráči 23 dnů na společnou přípravu; jak známo, v té době sehraje každé profesionální mužstvo předepsaných deset přípravných utkání. Hráči jsou tedy prakticky denně na ledě. V sezóně trénuje mužstvo v poledne asi hodinu a půl s výjimkou dnů, jež předcházejí zápasům. Když hraje hráč utkání v sobotu i v neděli, v pondělí má potom volnější program. Trenér Bowman poznamenal, že k tréninkům přistupují rovněž schůzky, na nichž si hráči promítají video-záznamy z jednotlivých střetnutí a podobně. Tým Montreal Canadiens se pro potřebné pohodlí svých hráčů, kteří sehrají třeba tři těžké zápasy týdně, snaží najímat na cestu soukromá letadla, a nelétat na běžných linkách. Tím také mužstvo ušetří hodně cenného času. Přirozeně mě v té chvíli napadlo, zda má hokejový profesionál v sezóně vůbec čas na svou rodinu a trochu rekreace.

Trenér Bowman mi stejně jako na jiné otázky odpověděl velmi upřímně. Existují sice přestávky v soutěži, ale zápasů je mnoho, takže na rodinný život a na rekreaci mají hráči dostatek času až po sezóně. Bowman se neskrývá s tím, že sezóna je velmi náročná . . . Potom jsem se trenéra držitelů Stanley Cupu zeptal, jaký vedou jeho hráči způsob života a zda je zapotřebí vést profesionály ke kázni pokutami nebo jinými tresty. Trenér Bowman zdůraznil, že v týmu Montreal Canadiens panuje o jednotlivá místa v mužstvu velká soutěž, takže s disciplinou nejsou problémy, nebot' hráči sami si dávají pozor, aby byli v dobré kondici. Posily získávají profesionální kluby jednak vzájemným obchodem, a jednak takzvaným "draft" systémem. Vždy v červnu je pro jednotlivá ligová profesionální mužstva připravena listina mladých nadějných hráčů z amatérských soutěží. Právo přednostního výběru mají týmy, jež se v profesionálních ligových soutěžích neumístily dobře a potřebují tak posílit s větší naléhavostí, než lepší mužstva. Pravidla tohoto "draft" systému se dodržují velmi striktně a o sporných případech dokonce rozhodují právníci a soudy. Profesionální kluby už většinou nemají svá vlastní takzvaná farmářská mužstva, z nichž doplňovaly své celky v případě potřeby. "Draft" systém se musí dodržovt dokonce i v případech přestupů hráčů z Evropy . . . Potom jsme přešli v rozhovoru k tématu, jež nedávno vzrušilo kanadskou a americkou hokejovou veřejnost — případnému sloučení Národní hokejové ligy s druhou nejvyšší soutěží, WHA. Jak známo, dosud k dohodě nedošlo a jednání byla přerušena. Trenér týmu Montreal Canadiens je však přesvědčen, že k sloučení s největší pravděpodobností nakonec dojde. Není ovšem podle jeho slov jisté, jakým způsobem. Bowman nevylučuje, že se dají dohromady nejlepší týmy obou soutěží a na druhé straně se v jednu skupinu sloučí celky, jež patří v obou ligových soutěžích k slabším. Trenér Bowman nesouhlasí s názorem, že výkonnost Národní hokejové ligy nějak utrpěla, poněvadž se počet týmů v soutěži ve srovnání s padesátými lety podstatně rozšířil. Bowman říká, že o hokej se zajímá víc mladých Američanů a Kanad'anů, než tomu bylo v minulolsti. A tak není nouze o hráče pro špičkový hokej . . . Potom jsme v rozhovoru přešli k příslovečné tvrdosti kanadských profesionálů. V souladu s touto tvrdostí jsem se tedy zeptal takřikajíc "bodyčekem" — přímo na tělo, zda nejsou zámořští "profíci" přece jen příliš brutální.

Trenér Bowman nesouhlasil s mou připomínkou, že podle názoru řady Evropanů hrají Američané a Kanad'ané brutálně. Uvedl v této souvislosti loňský Kanadský pohár, jehož se zúčastnili špičkoví hokejisté z celého světa. Podle Bowmanových slov nepotřebují hrát kvalitní hráči brutálním stylem. Kanadský pohár, na němž Bowman vedl mužstvo kanadských profesoionálů, podle jeho názoru potvrdil, že hokej, v němž převládá kvalita, je dnes tím správným a rozšířeným stylem světové špičky. Bowman se pak sám zmínil o svém týmu Montreal Canadiens. Říká, že v něm nemá brutální hráče. Montrealští zaznamenali nejméně trestných minut v celé Národní hokejové lize. Podle Bowmanových slov hrají montrealští podobným stylem jako Evropané; jsou to výborní hráči, výborní bruslaři. Bowman svůj názor podepřel velkými úspěchy z posledních let: dvěma hladkými vítězstvími v Stanley Cupu. Když jsem se jej však zeptal na rozdílný koncept Evropanů a kanadsko-amerických profesionálů, Bowman sám uvedl řadu rozdílných postojů. Za základní rozdíl pokládá to, že Evropané nehrají tak vysoký počet zápasů, pořádají větší počet různých turnajů a kladou větší důraz na utkání národních mužstev. Kanada nemá národní mužstvo a klade důraz na klubovou soutěž.

V Evropě jsou hlavními událostmi světové šampionáty, olympijské hry a větší mezinárodní turnaje. Podle Bowmana k rozdílům navíc přistupuje skutečnost, že evropští špičkoví hráči jsou vlastně v permanenci po celý rok, zatímco kanadští a američtí profesionálové osm až devět měsíců. Trenér Bowman tvrdí, že tento fakt má pak vliv na to, že špičkoví evropští hráči zanechávají aktivní činnosti dřív než kanadští profesionálové; podle jeho slov je nesmírně těžké sportovat 12 měsíců v roce, a vyčerpává to především mentálně . . .

Poté jsem se trenéra Bowmana zeptal na jeho názor na československý hokej, jak si jej mohl utvořit na loňském Kanadském poháru.

Československo je podle Bowmanových slov velmi silný tým, který Kanad'ané respektovali. Hráli ovšem s československými reprezentanty rádi. Jsou podle trenéra Bowmana velmi bojovní, dobře bruslí, hrají velmi dobře kolektivně, a dovedou střídat styly. V československém týmu je řada špičkových světových hráčů, jako Milan Nový nebo sourozenci Šťastní. Trenéra Bowmana mrzelo, že se mu v roce 1967 nepodařilo v Praze získat pro své mužstvo Spart'any Josefa Horešovského a Jana Havla, nebot' z československé strany dostal výjimečné povolení hrát mezi kanadsko-americkými profesionály pouze Jaroslav Jiřík. Bowman lituje, že na rozdíl od Švédů prakticky nepřichází v úvahu získat na pár sezón nějaké československé hráče, ačkoli by to mohlo být vzájemně prospěšné. Scotty Bowman má také velmi dobrý poměr k československým trenérům; váží si především doktora Jána Staršího a Lud'ka Bukače . . .

Na závěr našeho rozhovoru jsem se trenéra Bowmana zeptal na předpokládanou úroveň kanadského reprezentačního týmu na příštím mistrovství světa.

Trenér Bowman se domnívá, že Kanada bude mít na příštím světovém šampionátu trochu lepší tým; poznamenává, že asi o pět až deset procent. Opět však nebudou v kanadském reprezentačním týmu nejlepší hokejisté. Ti budou tou dobou bojovat o Stanley Cup. Tuto sezónu posílí kanadský celek alespoň hráči mužstev, jež budou prvními celky, vyřazenými ze Stanley Cupu. Pro hokejový svět je smutné, že na šampionátu budou opět scházet největší kanadské hvězdy. Časový program s tím podle Bowmanových slov bohužel nepočítá. Evropský příznivec hokeje tak má také patrně zkreslenou představu o současné úrovni kanadského hokeje, nebot' ten jezdí reprezentovat do Evropy celky, které nepatří k skutečné špičce, a v boji pak také možná nahrazují nedostatek umění přehnanou tvrdostí, jež potom možná zkresluje pohled Evropanů na skutečnou tvář kanadského špičkového hokeje.

MOSKVA PŘED OLYMPIÁDOU

V Moskvě rostou nové hotely, s celkovou kapacitou 30 tisíc lůžek. Jsou budovány opravny aut a benzínové pumpy, a kuchaři, číšníci a pracovníci nejrůznějších služeb jsou školeni, aby si osvojili západní standard práce . . . Je na první pohled zjevné, že moskevští organizátoři jsou rozhodnuti zajistit první olympijské hry v komunistické zemi tak, aby mohly soutěžit se západní úrovní organizace, pohostinství a pohodlí . . . Moskevští organizátoři vyhledávají a také dostávají pomoc od svých kolegů ze Západu. Detailní informace o stavebních dohodách nejsou po ruce. Zato se však dobře ví, že například západoněmecká firma, která staví nové moderní letištní budovy na moskevském letišti Šeremetěvo, používá své vlastní architekty, dělníky i materiály. Ze západoněmeckých bank tam také proudí peníze ve formě půjček na nízký úrok . . . Předseda městského sovětu v Moskvě, Vladimír Promyslov, říká, že celkový rozpočet na olympijské hry činí 800 milionů rublů; což představuje zhruba částku šesti set milionů dolarů. Podle oficiálního výměnného kurzu by to byla nižší částka, než jakou stála olympiáda v Mnichově či loni v Montrealu. Západní sportovní představitelé a novináři však jsou přesvědčeni, že sovětská vláda, jež úzkostlivě dbá o zvyšování sovětské národní a ideologické prestiže, vydá na moskevské olympijské hry ve skutečnosti mnohem více peněz, než kterékoli jiné olympijské město v historli . . . Jednou z příčin je skutečnost, že rekonstrukce a modernizace existujících zařízení na úroveň mezinárodních zvyklostí a požadavků si vyžádá víc času a peněz, než Moskva původně předpokládala . . . Zahraniční představitelé a novináři, kteří mají příležitosť navštívit Moskvu, podrobují olympijské přípravy určité kritice. Kritika se však projevuje hlavně v sovětském tisku. Sovětské sdělovací prostředky si stěžují, že konstrukční práce pokulhávají za původním plánem, že v plánování se projevují nedostatky, že není dostatek pracovních sil, a že dodávky a vybavení nejsou včas na pracovištích . . . To je ovšem známý výčet problémů, jimž obvykle čelí každé olympijské město. Předpokládá se, že Moskva se s těmito problémy také vypořádá . . . Předseda moskevského sovětu, Vladimír Promyslov, nedávno řekl západoněmeckému novináři, že Moskva by se ráda vyhnula takzvanému "gigantizmu", na který si stěžují mezinárodní sportovní představitelé. Ale mezinárodní požadavky jsou dnes podle slov moskevského starosty takové, že dny menších, pečlivě předem vypracovaných olympiád jsou záležitostí minulosti.

1912 — 1977

SRDEČNÉ BLAHOPŘÁNÍ

k narozeninám

Dělník na vinici Páně,
ušlechtilý člověk, vlastenecký kněz,
náš duchovní rádce, přítel a společník,
obětavý a pracovitý správce
české osady
Svatého Václava
v Torontě,

Rev.

Jaroslav Janda,

se 3. listopadu dožívá

65. LET

Milý důstojný pane,
k Vašim narozeninám Vám všichni srdečně
blahopřejeme a vyprošujeme Vám
hojnost zdraví a Božího požehnání
do dalších let.

Za všechnu práci mezi námi
upřímné Zaplať Pán Bůh.

Vaši vděční farníci

Prof. František Svejkovský:

ÚVAHA NAD ŽIVOTEM JANA NEPOMUKA NEUMANNA

(Z promluvy na Národním dnu českých katolíků v Chicagu, Ill., v neděli 18. září 1977.)

Jan Nepomuk Neumann byl prohlášen svatým.

Jeho život se v tu chvíli stal něčím víc nežli příběhem obětavého člověka. Stal se legendou — legendou v původním a nejvlastnějším smyslu: něčím, co v křesťanské tradici znamená vyprávění o životě, které se má předčítat a které se má stát předmětem úvahy, rozjímání. Jeho život se tak vřazuje do rozsáhlé stupnice legend, začínající se rozvíjet už v dávném středověku. Literární tradice těchto legend nabízí dnes pestrou kytici vyprávění, neboť hlavně v minulosti docházelo k opřádání životních fakt mnohými detaily, episodami, které byly poplatné literárnímu vkusu i fantazii autorů a jejich publika. Sama církev nejednou musela zasahovat, aby vracela legendu jejímu původnímu určení. Střízlivý historismus nové doby nastolil tu přísný řád fakt a váhu dokumentů, aniž by tím ovšem na druhé straně bránil možnosti zpracovávat tato data také literárně ve smyslu beletristickém. O tom ostatně svědčí i první takové zpracování života Jana N. Neumanna v nedávno publikované knížce J. Koláčka: "Magnifikat z Nového světa", vydané Křesťanskou akademií v Římě.

* * *

Přes všechnu rozmanitost podání a rozdílnost, s kterou se přistupovalo a přistupuje v legendách k osudům světic a světců, nalezneme v jejich jádru přece něco společného: zpracování se rozvíjejí kolem dvou stěžejních stránek křesťanského ideálu života. První z těch stránek je **přiznání k víře a její všestranná obrana.** Ideál bránit víru vrcholil až v sebeobětování pro její pravdy. Jeho vyústěním bylo mučednictví dotvrzující tuto oddanost. Liturgické texty označují mučedníky za "milites Dei" — za rytíře, vojáky boží. — Ta druhá stránka je promítnutím těchto ideálů do **uskutečňování křesťanského života,** do aktivního života každodennosti. Ani toto se neděje bez sebeobětování, a tedy bez hrdinství, neboť zahrnuje odevzdanost nejvyšším potřebám a cílům pozemského života, nezištnou službu bližním. I na této cestě se proto setkáváme se světci a světicemi. Jestliže v prvním případě se ozývá přirovnání k rytířům, bojovníkům, v těchto druhých poznáváme "dělníky boží", ty, kteří jdou brázdou všednosti a vytvářejí nebo přetvářejí život k jeho lepším podobám.

Nedomnívejme se přitom, že mučedníci patří jen minulosti. A stejně naopak ti prostí ve své práci pro církev a člověka tvoří dějiny křesťanství od jeho počátků po současnost. Tak je tomu i tehdy, když se obrátíme k nejstaršímu "českému nebi". Vedle prvních mučedníků, misionáře Vojtěcha, knížete Václava a jeho babičky Ludmily, nacházíme tam i sv. Prokopa, o kterém legenda vypráví, že umíral, obklopen v klášterní cele svými řádovými bratry-benediktiny, a zanechával za sebou plodné dílo, spočívající na fysické práci a na pomoci bližním, stejně jako na duchovní jejich výchově. A co slyšíme z úst sv. Cyrila, loučícího se v římském klášteře se svým bratrem Metodějem? Církevně slovanská legenda o sv. Metoději vypráví: " . . . řekl svému bratru Metodějovi: 'Hle, bratře, my dva jsme byli soupřeží a táhli jsme jednu brázdu, a já jsem skončil svůj den; a padám na líše' . . ."

* * *

Není pochyb, že život Jana Nepomuka Neumanna patří mezi světce, vyjadřující tuto druhou řadu — řadu dělníků božích. Jeho pozemská cesta nevyzněla v mučednictví, ač i v ní je nejeden rys nebezpečí a naprostého sebeobětování, což vyjádřil výrok papeže Benedikta XV. o Janových vlastnostech, když je označil za hrdinné. Hrdinná byla i jeho smrt, neboť ve věku 49 let byla daní, splacenou bezmeznému vypětí a sebepřemáhání ve službě jiným. Je symbolické, že jeho život končil nikoli v pozdním věku a na lůžku, ale na charakteristickém místě moderního světa, pro který pracoval, — na ulici města.

Osudy Jana Nepomuka Neumanna se staly v poslední době předmětem mnohých úvah. Pokoušíme-li se připojit k nim dnes něco málo, činíme tak jen s tím záměrem, abychom oživili ty stránky, které jsou blízké všem, kdo svými kořeny patří téže zemi, jako on. Chceme nachvíli obrátit pozornost k jeho prvotní vlasti a položit si otázku situace, s níž se setkával a v níž vyrůstal dříve, než vstoupil na půdu Ameriky. Vtírá se přirozeně otázka, jak se mohly ty podmínky nejstarších fází jeho života obrážet v práci, která jej nakonec vynesla na stupně nejsvětlejší. Taková otázka se vtírá proto, že v životě a cestách každého z nás zanechává doba a místo, kde jsme žili a vytvářeli si první představy o životě a vlastním místě v něm, něco ze své krve a ze svého pulsu.

* * *

Období, které prožíval Jan Nepomuk Neumann ve své rodné zemi, nepatřilo rozhodně k oněm tišinám v dějinách jak české země, tak okolního světa. V Evropě doznívala epocha napoleonská a v politickém i společenském životě Rakousko-Uherska se projevovaly proměny, ztělesňované Josefem II. V mosaice zemí pod rakousko-uherskou vládou se postupně počínala zvedat vlna národnostně motivovaných výbuchů. Ve vývoji myšlení se prosazovalo závažné střetání tradic s novými proudy, které se v historii shrnují pod pojem osvícenství. Z hlediska situace české a slovenské je to etapa, která se vyznačovala růstem "národního obrození", mířícího ve svých programech ke všem složkám národní společnosti. Zvlášť výrazně se to projevovalo zpočátku ve sféře kultury. Konečně — ve vztahu k Americe je třeba vzít v úvahu podstatně nové rysy, v zásadě společné celé Evropě. Nový svět vstupoval do života Evropy daleko hlouběji a reálněji než dosud. Jsme na pokraji století, kdy cesty do Ameriky a jejich politické či ekonomické motivy starší doby se promítaly na širokou společenskou rodinu: vystěhovalectví se stávalalo příznačným motivem mezi obyvateli měst i venkova a měnilo se v jev do značné míry masový.

Rostoucí zájem o vzdělání i osobní vlohy byly základem toho, že k Janu Nepomuku Neumannovi dolehly různé tyto závany doby v síle daleko větší než k mnohým jiným. Jeho pobyt na školách a konečné rozhodnutí stát se knězem posunovaly jej stále blíže k centrům tehdejšího života v zemi, a tím ho i více a více zainteresovávaly na některých živých otázkách doby z počátku 19. století. Jeho cesta vedla z rodných Prachatic přes České Budějovice až do Prahy.

Už ovzduší malého města Prachatic v jihozápadní části Čech muselo svou atmosférou zapůsobit na vývoj hocha typu Janova. Dávná historie se tu neustále vtírala do života současnosti. Zanechával tu stopy středověk, kdy se toto město zrodilo a brzy vyrostlo ve významný bod na cestě, vedoucí z německého Pasova do Čech; ta cesta se nazývala Zlatou stezkou. Další rozkvět Prachatic byl načas zastaven dobou husitskou, ale historické doklady i hmotné památky z dalšího období svědčí, že 16. století tu bylo nejen dobou nové prosperity, ale i živého dění kulturního. Vzdělanost a literárně hudební zájmy obyvatel Prachatic připomíná nejedna památka, včetně nápisů na renesančních domech. Latina a čeština byly jazykem této vzdělanosti. Poloha města na spojnici s Německem i sama blízkost této země způsobovaly — hlavně v dalších stoletích — za nadvlády Habsburků, že vedle českého narůstal i živel německý. Prachatice zůstávaly nadále závažným místem v životě kraje, o čemž svědčí i jejich situace v tehdejším správním systému.

V době, kdy se počíná historie Neumannova rodu blížit Janovu narození, byly Prachatice schwarzenberské. Pro celkovou historicko-kulturní situaci města na rozhraní 18. a 19. stol. je příznačné, že i tady se projevovaly nové formy českého národního života, jak lze soudit z dokladů koexistence českého a německého živlu. Za zmínku např. stojí, že tam v letech 1797-1800 působil jako duchovní jeden z oddaných přívrženců J. Dobrovského a spolutvůrce novodobé tradice českého básnictví, Antonín Puchmajer, — nebo, že jméno prachatického kaplana Mat. Fučíka nalezneme o něco později mezi prvními předplatiteli časopisu, který začlo vydávat nedávno vybudované Národní museum v Praze. Dá se proto soudit, že už od nejútlejšího mládí setkával se Jan nejen v rodině, ale i ve svém okolí s dvojí formou kulturního života, a tím se už od té doby formoval jeho vztah k těmto otázkám. I rodinné prostředí svědčí, jak se zdá, že tu nešlo o nějaké vyhrocené rozpolcení v těchto otázkách. Stačí vzít v úvahu i takové detaily, jako jsou třeba jména dvou chlapců v rodině, zvolená podle českých patronů — Jana Nepomuka a Václava, nebo zprávy o tom, že Jan v době budějovických studií zpíval v kostele české písně. Nejde nám o to, abychom tu rozváděli otázku národnostní a vyhrocovali ji, ale abychom si uvědomili, že v rodině i v atmosféře prachatického života mohla mít kořeny zkušenost jiná — **porozumění a vztah k lidem různého původu, různého jazyka,** a spolu s tím i **snaha nalézt společné a potřebné všem,** což se stalo příznačným rysem jeho příští práce.

S podobnými problémy se samozřejmě setkával v různých podobách i později, když přišel do Budějovic nebo do Prahy. Prostředí školy a vzdělanosti bylo tehdy ovládáno z hlediska centralismu rakousko-uherského němčinou, ale zároveň se už v nejrůznějších podobách hlásil i nový proud, zdůrazňující v českých zemích národní osobitost — národní obrození. Jedním z důsledků tohoto vývoje bylo i oficiální stanovisko k češtině: už od konce 18. stol. bylo v platnosti nařízení, že duchovní a úředníci, působící v českých zemích, musí ovládat — a tedy i studovat — češtinu, která tím pronikala do výchovy, a dokonce i na půdu university.

Příchod do jihočeského centra počal obohacovat Janovy zkušenosti i v jiných směrech. Dával mu možnost sblížit se více se světem, s děním ve světě a kulturou, a to jak se světem domácím, tak s cizinou. Takovouto orientaci mu nepochybně poskytovala na prvém místě škola, tj. gymnasium, nebo vyšší studium filosofie. Byly to vědomosti z okruhu humanitních věd i z tehdy silně se prosazujících věd přírodních, které Jana, jak víme, po určitou dobu zvlášť přitahovaly. Studium seminární pak rozšiřovalo jeho obzor nejen ve směru předmětů theologie, ale i klasického vzdělání. Jestliže jsme výše vzpomněli otázky sbližování se světem, vystoupí už tady rysy zvlášť pro něj příznačné: zájem o studium živých cizích jazyků — a nakonec i to nejpodstatnější, prvá setkání s podněty, které nabízely možnost spojit všechny Janovy zájmy v jediném bodě: v misionářské práci na půdě Ameriky. Je třeba znovu si připomenout, že tehdejší doba byla podnětná právě tím, jak pomáhala svými tendencemi překonávat lokálnost obzorů a přiváděla mladého studenta různými cestami k sblížení se světem jako s realitou, která ztrácela příchutě exotičnosti a nedosažitelných dálek. Snad právě v tom všem, v tom střetání motivů vzdělanostních i náboženských a v dobových snahách, spojujících úzce teoretický zájem s praxí, je třeba hledat bezprostřední motivy pro Janovo úsilí přenášet nabyté zkušenosti do života a proměňovat tak bohatství poznaného v mince každodenní práce.

Pobyt v Praze, třeba krátký, všechno toto mohl jen posílit. Vždyť už sama myšlenka jít studovat do pražského semináře měla jeden z podnětů ve sna-

VÝHODNÁ KOUPĚ
Berwyn v blízkosti St. Odilo. Zděný dům 6½ místnosti a 2½ pokoje. Kuchyň a koupelna nově upravené. Koberce ve dvou místnostech — garáž a emailové okapy.
O další informace volejte výhradně
VIC TĚŠÍNSKÝ
Telefon: 749-4122
Jax Realty
6531 W. Cermak Rd., Berwyn

JOHN'S MOVING CO.
Stěhujeme odborně cokoliv — kamkoliv v USA (i do Kanady) — nábytek — bytový i kancelářský. Též jednotlivé těžké kusy nábytku — ledničky a pod. při přesídlení z jedné obytné čtvrti do jiné.
Spolehlivě — rychle — bezpečně. — Plné pojištění.
Telefon: 463-6015

ze získat podmínky pro rozšíření jazykových znalostí o angličtinu. Třebaze i v tomto městě bylo hlavním prostředím seminaristovým ovzduší školy — Klementina, bylo ještě dost dalších příležitostí, jak se setkávat s vnějším děním, především s tím, které vyhledával Jan vzhledem k svým cílům. Život, který kolem něj vanul v tehdejší Praze, rozvíjel se s neobvyklou intensitou mezi dvěma póly: tím, který představovala centrální orientace rakousko-uherského státu, a novým životem národním. Ten byl především v rukách žáků velkého J. Dobrovského, jako byli J. Jungmann, F. Palacký, V. Hanka a další, kteří ve svých snahách úzce spojovali cíle kulturní i politické. Jan Nepomuk se musel nepochybně setkávat s různými formami a ohlasy tohoto života během svého dvouletého pobytu v hlavním městě. Setkával se s nimi ovšem už zároveň s pevným vědomím vlastního cíle, který směřoval k dvojímu: dostudovat a přenést práci do Ameriky.

* * *

O Americe se tehdy dovídal ze dvou hlavních zdrojů. Jedním pramenem mu byly zprávy misionářů, zprostředkované tehdy zvláštní institucí, "Leopoldinskou fundací", která byla založena s cílem organisačně posílit práci misionářů na půdě Ameriky. Ve zprávách, které hlavně prostřednictvím dopisů P. B. Baraga zapůsobily tak rozhodně na Jana, doznívala vlastně jedna ze starších cest, jak po dlouhou dobu předtím Evropa dostávala informace ze vzdálených nových končin. Ovšem byl tu už přece jen velký rozdíl: duchovní tam měl odcházet už netoliko, aby působil mezi domorodým obyvatelstvem, ale bylo ho naléhavě třeba už i mezi rozrůstajícími se osadami přistěhovalců z Evropy. A to znamenalo nejenom péči náboženskou, ale i kulturní v širokém smyslu toho slova. — Druhým zdrojem zpráv mohla být studentu literatura v pražských knihovnách. Ohlédneme-li se po jejím rozsahu, a hlavně po věcném obsahu, zjišťujeme, že informace o skutečném, to jest o současném životě lidí v Americe, byly po věcné stránce v mnohém ještě kusé. Na hlubší poznání bylo mu třeba čekat. Teprve příchod na americkou půdu mu ukázal samu realitu života v plném světle a nutil ho konfrontovat vlastní ideály a zkušenosti s tím, před co byl postaven. — A právě v této konfrontaci vzešel jeho význam:

Jan Nepomuk Neumann se stal ztělesněním práce duchovního na půdě každodenního života v moderním světě. Ale stal se zároveň i ztělesněním toho typu člověka, který se ve zcela nových životních podmínkách snaží vydat své nejlepší z toho, co si přináší z rodné země a z domova, aby se podílel na formování lepšího světa — "nového světa".

František Schwarzenberg:

Kniha, kterou by měl každý znát: "Pláč Koruny české" od Václava Černého

Málokdy se dnes máme z čeho radovat. Pro šťastnou změnu nyní nalézáme důvod k radosti v tom, že nedávno vyšla kniha "Pláč Koruny české" z pera prof. dra. Václava Černého. Vydavatelství "Sixty-Eight Publishers" v Torontu si zaslouží náš dík za zveřejnění tohoto díla a jeho autor si zaslouží náš obdiv nejen pro to, co v odboji vykonal, ale také proto, že tuto knížku napsal a dovolil zveřejnit, ač stále žije v Čechách, arci už pokolikrát na rumišti oficielního kulturního dění.

Dočítáme se o spisovatelích a básnících, o úspěších a neúspěších odbojových akcí, o tajných vysílačkách, o Heydrichiádě, o poměru k londýnskému exilu, o problémech organizačních, o obtížích spolupráce mezi skupinami vojenskými a civilními, o různorodé činnosti těchto skupin a jednotlivců, o jejich skutcích, většinou hrdinných, byť někdy neopatrných či nemoudrých. Věru neznám dosud žádnou jinou knihu, kde bychom se tolik dověděli o tom, jak to v domácím odboji skutečně bylo.

V širokém toku svého líčení začíná autor popisem doby před Mnichovem, dále líčí dobu Druhé republiky a celé období okupace až po Pražské povstání a návrat vlády z exilu. Osou vyprávění jsou osudy "Kritického měsíčníku", jehož byl Václav Černý duší a hybnou silou, jak ho k tomu předurčovala jeho vědecká průprava literárního kritika i jeho přední záliba. Osudy "Kritického měsíčníku" jsou však opravdu jen odrazovým můstkem pro líčení nejen kulturního dění, ale celých dějin domácího odboje, který náš autor prodělával od začátku až do konce. Je to věru vzácný přínos k lepšímu chápání doby, málo známé i pamětníkům, kteří se činnosti odbojové nezúčastnili, a zcela neznámé a namnoze zapomínané lidmi mladšími.

Veliká zásluha tohoto díla spočívá v tom, že literárně mistrnou formou vystihuje náladu popisované doby, citové rozpoložení a myšlenkové pochody, řekl bych tedy psychologické klima, které by nikdo ze strohého výpočtu dějů vyčísti nemohl. Vždyť právě ono psychologické podnebí může srozumitelně vyvolat mnohem účinněji literát-umělec než historik-vědec. Toto platí snad zvláště o líčení nálady národa v době mnichovské tragedie. Vždyť se tu nejednalo jen o porušení závazků čistě právního, politického či vojenského rázu, byť osudového dosahu. Pouze historické vylíčení změny postoje západních demokracií, Anglie a Francie, nemůže čtenáři nikdy přiblížit onu zoufalou propast žalu, "když srdce oklamáno", jak v "Prodané nevěstě" zpívá Mařenka v domnění, že Jeník zradil její lásku. Tenkráte to byla opravdu skutečná zrada lásky, zrada mocného citového vzepětí ke všemu, co pro nás bylo obsaženo ve rčení "sladká Francie". A to nám opravdu může znovu vyvolat a citově přiblížit jen podání umělecké, ke kterému má Černý nejblíže. Jsem rád, že to Černý učinil, protože nezměrný smutek oné doby zůstává nepochopitelnou záhadou všem těm, kteří onu dobu doma neprožívali.

Vzácnou přednost "Pláče Koruny české" spatřuji také v tom, že autor ocenil význam některých osobností, jejichž profil zůstává podnes pro mnohé současníky jaksi zamlžen. Tak např. správně, byť jen náznakově, načrtl autor vysoce ušlechtilou, mravně, národně a vlastenecky vznešenou — i když nesmírně tragickou — osobnost presidenta Háchy. Stejně po zásluze oceňuje Černý ministerského předsedu generála Eliáše. Vždyť nikdo z těch, kteří mu byli blízcí, se nemohl smířit se skutečností, že v naší poválečné vzpomínkové či historické literatuře dosud nebyla dostatečně dokreslena tato hrdinná postava muže, který nás v dobách těžkých povzbuzoval, který nám byl vzorem, který si získal zásluhy dosud nedoceněné a který splatil vědomě očekávanou smrtí svoji věrnost k vlasti, národu a státu. Totéž platí o kancléři Šámalovi, který některé z nás jako první uváděl do odboje.

Pro krátkou recenzi by byl arci příliš dlouhý výpočet jednotlivců i skupin, kterým se v této knize dostává věru zaslouženého uznání. Budiž mi však dovoleno zmínit se alespoň o padlém vlastenci, jehož ocenění je pro mne osobně zcela zvláštním zadostiučiněním při vzpomínce na naše důvěrné přátelství a na naši úzkou spolupráci. Myslím na Zdeňka Bořka-Dohalského, jehož ryzost charakteru, svaté nadšení — a také nezmarný humor — prozařovaly první léta našeho odboje.

Totéž platí pro mne o postavách dalších, jakými byli např. vojáci Balabán a Mašín.

Je také dobře, že přímý účastník tehdejších dějů správně zdůraznil většinou odbojový charakter prvních výborů Národního souručenství a druhého vedoucího N.S., Josefa Nebeského. Zmínil jsem se zde především o mrtvých, protože nám již sami nemohou říci o své tehdejší činnosti, ač mezi námi dosud žije dost jednotlivců, jejichž působení je rovněž po zásluze v Černého knize oceněno.

Je trochu nezvyklé a tím chvályhodnější, že autor, který domovským právem jistě nenáležel k politické pravici či do tábora konservativního, dovedl přesto po zásluze ocenit příslušníky takových směrů, pokud se za okupace zasvětili jen a jen práci pro národ jako celek.

Nyní bych rád řekl několik slov o tom, co by se nezasvěcenému čtenáři mohlo jevit jako neúplnost Černého líčení. Samotná povaha popisované doby je poznamenána tajností téměř všeho konání, nedostatkem písemných záznamů, mlčení mrtvých a sebechválou živých. Kdokoli píše o době okupace, musí většinou spoléhat pouze na vlastní paměť či na velmi kusé poznámky. Podstata podzemního boje spočívá dozajista také v tom, že každý zná jen určitý úsek činnosti a stýká se pouze s omezeným okruhem pracovníků. Nikdo však nezná vše a neví o stejně záslužné činnosti jiných skupin a jednotlivců — a dostupných písemných pramenů je, jak řečeno, věru pramálo.

Proto i tato, v mnohém ohledu výborná kniha je poznamenána velmi individualistickým pohledem na děje i osobnosti, na vnitřní souvislosti vývoje, na význam té či oné události. Někdy autor zevšeobecňuje tyto svoje názory, jako by bývaly tenkráte sdíleny všemi opravdovými vlastenci. Není tedy ani divu, že snad každý z nás, který tehdejší dobu činně prožíval, mohl by mnohé doplnit, upřesnit a případně i fakticky opravit. Osobně nemám na mysli jen to, do čeho jsem byl náhodou lépe zasvěcen (např. spojení mezi presidentem Háchou a Londýnem, použití vládního vojska mimo protektorátní hranice, postoj šlechty atd.), ale celou řadu dalších údajů o poměrně snadno zjistitelných událostech domácích i zahraničních. Jsem však přesvědčen, že jen z mozaiky takto neúplných osobních vzpomínek může nakonec vyplynout ucelený obraz oné doby. Proto také konstatování těchto malých nedostatků a nedopatření, daných zčásti povahou líčené doby, není myšleno jako kritika, ale spíše jako vysvětlení, byť nám to cosi napovídalo o spíše esejistickém než historickém zaměření autorově.

* * *

Jiné charakteristiky této knihy snad nejsou dány pouze povahou líčeného období, ale spíše osobností autora samého. Ta se nám tuším začíná rýsovat v některých, snad až příliš zjednodušujících generalizacích, ve kterých Černý bez rozdílu odsuzuje celé skupiny lidí (např. okruh, seskupený kolem revue "Řád"(, aniž by zdánlivě připouštěl možnosti výjimek, které přece lze nalézti všude. Stejné jsou i charakterizace některých jednotlivců — a zde nemluvím o zrádcích — snad až příliš kriticky strohé. Stejně osobnost autorova snad také proniká tam, kde tak trochu skrblí uznáním pro úsilí jiných lidí a skupin, které osobně neznal a na jejichž činnosti se sám nepodílel. A přece zcela určitě víme, že bylo mnoho lidí v odboji, kteří si zasloužili stejnou chválu, jako ti, se kterými autor spolupracoval a o kterých tak krásně mluví.

Dále je pro čtenáře těžko pochopitelné, proč se některé stati, týkající se především marxismu a spolupráce s komunisty, jaksi vymykají z logického sledu ostatních líčení. Těžko si vysvětlíme, proč Černý takto píše po všech svých zkušenostech, když dnes určitě již ví a vědět musí, co za doby odboje třeba jen tušil a co mnozí tenkráte ještě nevěděli. Zde však tápeme pouze v dohadech. Snad tak píše, aby nikomu z doma žijících neuškodil; snad v době, kdy knihu psal, ještě doufal, že by ji mohl vydat v Československu, pokud by tání nebylo bývalo násilně přerváno. Nevím. To vše zůstává pro nás nezodpověděnou otázkou, byť trochu zarážející.

Jak lze právem očekávat u knihy osobních vzpomínek, dovídáme se mnoho o autorově činnosti odbojové, a co tu čteme, to mu slouží jen a jen ku cti. Ostatně skutečnost, že tolik lidí takto jednalo, skutečnost, že tolik mužů a žen — i dětí —, o kterých dnes už sotva kdo ví, nasazovalo a obětovalo svoje životy pro to, co považovali za pravdu Páně, právě tato skutečnost nás tenkráte utvrdila v nezdolné víře v člověka českého zcela zvláště — i přes to občasné "čecháčství", na které si autor tolik stěžuje; utvrdila nás ve víře, která v nás stále žije a kterou nemůže zvrátit ani to, co se dnes děje ve světě, ani to, co se dnes děje u nás doma.

Proto také těch několik výhrad, o kterých jsem mluvil, nemůže nikterak zmenšit naši radost z této knihy. Je to převzácný pramen lepšího poznání a pochopení osudného úseku našich národních dějin. A nám, přímým účastníkům, přibližuje "Pláč Koruny české" onu dobu, která přes všechen smutek žije v naší vzpomínce jako nezapomenutelný zážitek víry, naděje a lásky — lásky, podstupující raději smrt, než by zradila kamaráda.

Důležité upozornění ohledně bazaru ČŽNR

Bazarový výbor Čs. Ženské Národní Rady v exilu oznamuje, že letošní předvánoční bazar se bude konat v budově V.F.W. (Veterans of Foreign Wars), 6645 WEST PERSHING Road, STICKNEY, Illinois, a ne jak bylo původně plánováno v Sokol Brookfield. Bazar bude v neděli, 4. prosince a další podrobnosti budou uveřejněny později v tisku. Prosíme krajanskou veřejnost, aby vzala tuto změnu místa na vědomí a těšíme se, že nás v bohatém počtu navštívíte. V.R.

P. ALBERTI:

DON BOSKO

JEHO DOBA A DÍLO

(Pokračování z min. čísla)

Dne 19. března 1929 prohlásil svatý Otec Pius XI. dekret, uznávající dva z vybraných četných zázraků, stavších se na přímluvu Dona Boska, za opravdové a pro blahořečení dostatečné zázraky.

Z četných zázraků byla pro blahořečení Dona Boska vybrána uzdravení ctih. sestry Proviny Negrovy a dívky Terezie Callegariovy.

Sestra Provina Negrová byla řeholnicí Dcer Panny Marie Pomocnice. O jejím zázračném uzdravení bylo u církevního soudu turinského vyslechnuto 17 svědků, mezi nimi i uzdravená sama, dva lékaři, kteří ji léčili, Venanzio Grolle a Luciano Forni, potom dva znalci, Federico Sura a Eugenio Rocca, kteří vyšetřovali její zdravotní stav po uzdravení.

Sestra Provina, žijící v ústavě v Giavenu, začala roku 1905 slábnout, pozbyla chuti k jídlu, pocit'ovala v dutině břišní náramné bolesti, zvětšující se po každém jídle a po každém pohybu. I šaty jí dělaly zle. Od žaludku až po hrtan cítila veliké pálení, kyselost a co chvíle vrhla, co požila, často i načernalou krev. V dubnu 1906 přijela do Turína, kde ji prohlédl věhlasný lékař dr. Forni, v jehož stálém léčení byla od června 1906.

Dr. Forni popsal její stav takto: "V době, kdy jsem léčil Provinu, horšil se její všeobecný zdravotní stav ustavičně a postupně, a to bolestmi, jež ji sužovaly, dietou, jež jí byla uložena, a také pomalým, ale úkladným průběhem nemoci. Nemoc byla soustředěna vždy v žaludku, nemocná byla zsinalá, vyčerpaná a také duševně skleslá. Povaha nemoci byla jakási potměšilá, střídalo se zlepšení se zhoršením, nikdy však se neukázalo nic, co by směřovalo k uzdravení.

Léčil jsem sestru Provinu Negrovu až do jejího uzdravení, navštěvoval jsem ji několikrát týdně a přesvědčoval jsem se víc a víc o diagnóse, že tu jde u ulcera ventricolare, žaludeční vředy. Nemocná se nemohla ani hnout, musila ustavičně ležet na znak. Stav se stále horšil, předepsaná léčba neměla kladného úspěchu. Pomýšleje na těžké nemoci, jež by se mohly přidružit, jako výron krve, zánět pobřišnice, nabízel jsem sestře operaci, chtěje zmírniti její bolesti a doufaje, třebas jen velmi slabě, na uzdravení. Výživa sestry pozůstávala v poslední době jen z nepatrné trošky mléka, a když ani to žaludek nesnesl, musil jsem ji živit uměle."

Když všechno léčení bylo marné, odporučila se nemocná dne 29. července na radu svých spolusester ochraně Dona Boska. Co se dále stalo, nechť vypravuje uzdravená sestra sama:

"Na stolku u lůžka byl obrázek Dona Boska, vystřižený ze Salesiánského věstníku. S velkou námahou a tak tak natáhla jsem ruku a vzala se stolku obrázek. Podržela jsem si obrázek v sepjatých rukou a modlila jsem se k ctihodnému Otci takto: Ó, Done Bosko, vidíš, v jak smutném stavu jsem, slíbila jsem velebné Matce, že okřeji do jejího návratu. Ona již brzo se vrátí a se mnou je hůř. Sama nezmohu nic. Vy jste nám uložil poslušnost řeholními pravidly, uzdravte mne, chcete-li, abych pravidla zachovávala. Vím, mám důkazy, že můžete, co chcete. Stěžujete si, že vaše sestry vám nedají práce, beru vás za slovo. Jestliže mi tuto milost prokážete, věřím vám, jestliže ne, požaluji na vás všem, kteří tvrdí, že si stěžujete, jak málo práce vaše sestry po vás chtějí. — Bylo mi hned líto těchto slov, pronesených opravdu jen ústy a ne srdcem, prosila jsem ctihodného Dona Boska za odpuštění, a modlila jsem se, aby mě uzdravil do rána, anebo, kdyby chtěl, také ihned. — Řekněte mi, pokračovala jsem, že toho nezasloužím, že nemám dost víry, vkládám do své prosby všechnu víru, již mám. Řekněte mi, že je vůlí Boží, abych neokřála, ale zůstala nemocnou; je-li tomu tak, dejte zřetelné znamení, abych poznala, že moje nemoc je vůlí Boží. Ostatně, uzdravte mne!

Slíbila jsem také hned, že když budu uzdravena, budu velmi svědomitě zachovávat řeholi, že budu šířit úctu k němu, že se přičiním, aby jiní lépe poznávali, co mu nejvíc na srdci leží, že s dovolením představených půjdu k jeho hrobu. Napadlo mne, abych začala devítidenní pobožnost k jeho cti, ale pomyslila jsem si, že bych mu ukřivdila, když jej odkážu na devět dní. Vždyť' může-li mě uzdravit po devíti dnech, proč by tak nemohl učinit hned? Modlila jsem se však hned Otčenáš, Zdrávas a Sláva Otci, odhodlávajíc se přece k devítidenní pobožnosti. Přidala jsem i Zdrávas Královno ke cti Panny Marie Pomocnice a potom "Z hlubokosti" za duše v očistci, Donu Boskovi vždy tak drahé. Potom jsem obrázek smotala na způsob pilulky a chystala jsem se jej spolknout. Vtom jsem si vzpomněla, že mi lékař zakázal polknout i nejnepatrnější věc, ale rychle jsem si řekla: Jen odvahu ... a víru ... Nedovedu vypovědět, co mě stálo napnout veškerou víru, které v tom okamžiku bylo potřeba. Pomodlila jsem se ještě několik slov a spolkla jsem papírovou kuličku. Hodiny bily právě 19 a půl.

Sotva jsem kuličku spolkla, cítila jsem se zdravou. Okamžitě ustala všechna bolest, zmizela všechna tíže, jež mi stlačela žaludek a dolínek. Pokusila jsem se hýbat hlavou, rameny, nohama, celým tělem a vše šlo bez sebemenšího nepohodlí. Plakala jsem radostí, děkujíc služebníku Božímu. V noci jsem vyšla z lůžka, a to několikrát, necítila jsem vůbec obtíží a byla jsem úplně při síle. Měla jsem chut' jít k sestře představené, ale nešla jsem, protože čas nebyl vhodný. Když ráno o páté zazvonilo na vstávání, vyskočila jsem čerstvě z lůžka, třebas jsem celou noc radostí a dojetím nespala, oblékla jsem se, ustlala jsem postel a chtěla jsem jít do kaple na společnou pobožnost. Ale nebylo tu sestry ošetřovatelky, které jsem byla poddána. Chodila jsem tedy po světnici, modlíc se a čekajíc, až sestra ošetřovatelka přijde a dovolí mi jít na druhou mši svatou. Když sestra přišla, běžela jsem jí vstříc všechna št'astná, že jsem uzdravena, jsouc přesvědčena, že mi dovolí jít dolů. Radostně ji pravím: Jsem uzdravena, jestli dovolíte, půjdu na mši svatou. Ale ta se vadila: Vlezlo ti něco na mozek? Nedělej hlupot! A hned do lůžka, a už!

Protože poroučíte, lehnu si, ale vězte, že jsem uzdravena."

A skutečně byla sestra Provina uzdravena okamžitě a úplně.

Tři výteční lékařové, Icilio Feliciani, Nikola Gentile a Giulio Persichetti, byli Kongregací rítů požádáni, aby prozkoumali a zkontrolovali vše o povaze nemoci a způsobu uzdravení sestry Proviny. Všichni se shodli, že uzdravení je původu nadpřirozeného. Dr. Feliciani napsal svůj úsudek takto: 1. Sestra Provina Negrová měla opravdu žaludeční vředy. 2. Taková nemoc ač vyléčitelná, nemůže se vyhojit, leč za dlouhou dobu. 3. Uzdravení však bylo okamžité a to okamžitostí absolutní, nikoli relativní. 4. Uzdravení bylo opravdové a úplné. 5. Takový způsob uzdravení vymyká se zákonům přirozeným a nedá se vysvětlit rozumem a vědou.

Druhý zázrak, s Terezií Callegariovou, stal se v noci 17. července 1921 v nemocnici v Castel S. Giovanni v provincii a diecési piacenské. V procesu o tomto zázraku vypovídalo u církevních úřadů v Piacenze, v Turíně, v Miláně a v Římě dvacet tři svědků. Nejdůležitější bylo svědectví ošetřujícího lékaře dr. Štěpána Mottiho: Terezie měla tvarové poruchy orgánové, přesně určené a ode mne konstatované: zánět průdušek, zánět tenkého střeva, zánět kloubů a zesláblost. Tři výteční znalci, Lorenzo Sympa, Achille Chiays a Umberto Stampa, byli Kongregací rítů požádáni o posudek. Odpověděli takto: Je naší povinností potvrditi, že Terezie Callegariová měla v sobě opravdové organické poruchy, poruchy určité a několikateré, jež působily ničivě na veškerou soustavu jejího organismu, vylučující možnost uzdravení a napovídajíce dlouhé utrpení. Základní organickou poruchou byla poliartritis infectiva, mnohočetný zánět kloubů infekčního původu. Jiné poruchy se časem přidružily a zhoršovaly stav nemocné. Její organické poruchy pozůstávaly: a) z poliartritis infectiva (mnohočetného zánětu kloubů infekčního původu) a to prudké a umístěné napřed v kolenou, v nohou, v levém lokti, v levé lopatce, v páteři, objevující se občas podle měnivé povahy té nemoci v levém koleně, kde povstala anchilosis gonoartritis, neohebnost kloubu, a na páteři se utvořila spondiloartritis, zánět meziobratlových kloubů; b) ze zánětu žaludku a střev, jímž trpěla Callegariová v první době své nemoci, a ze zánětu tenkého střeva úplavicové podoby, který se objevil v druhém období nemoci; c) z chronického zánětu průdušek; d) ze stavu sešlosti.

Dr. Motti popisuje nemoc Callegariové takto: Nemoc byla podle mého názoru nevyléčitelná. Až do uzdravení se stav Callegariové neustále horšil, poslední večer byla opravdu k politování, a nic neopravňovalo k nejmenší naději na nějaké zlepšení.

Nemocná hledala pomoc u Pána Boha na přímluvu Dona Boska. Vykonala k jeho cti už devítidenní pobožnost. Jak byla v noci 17. července vyslyšena, poví nám sama. Tedy: Přesně o čtyřech hodinách zahlédla jsem u nočního stolku kněze prostřední postavy, kudrnatých tmavých vlasů, tváře trochu podlouhlé, očí tmavých. Byl oblečen černě a ruce měl skřížené na prsou. Jednu ruku položil na stolek, druhou na moje čelo. Byla studená a vyhublá. Jak se daří? otázal se mne ... Ach ... zavzdychala jsem. Potom mi povídá: Vstaň. Pravím: Což mohu? Ale kněz poroučel dál: Pohni nohama. — Pokusila jsem se pohnout pravou nohou a při tom jsem hýbala bezděčně i levou. A činila jsem tak volně bez jakékoliv bolesti. I koleno, kterým jsem do té doby nemohla hýbat, ohýbalo se volně, bez bolesti. Zavolala jsem na sestru Gildu: Sestro, sestro, hýbám nohama. Sestra Gilda přiběhla: Terezko, bláznís, je to možné? Vidouc ji přibíhati ke mně rychle, pravím: Pomalu, at' nenarazíte na Dona Boska. Kněz se při těchto slovech usmál. Věřila jsem, že je to Don Bosko, vždyt' jsem se devět dní tak vroucně k němu modlila.

(Pokračování příště)

Společná přátelská oslava tří jubilantů

V sobotu dne 8. října se konala ve Wozniakově restauraci v Chicagu společná zdařilá oslava, kterou Ústředí čs. Orla v exilu uspořádalo pro své bratry jubilanty: šedesátníka br. Cyrila Příkazského, náčelníka Chicagské jednoty Orel, a padesátníků: br. ing. Františka Zlámala a vzdělavatele Jednoty Orel - Chicago br. Karla Chrobáka. Při oslavě bylo též velmi srdečně vzpomenuto nedávných šedesátin starosty Jednoty Orel - Chicago br. Pavla Svačiny.

Slavnostní večeře byla zahájena br. ing. Vl. Richtrem, který požádal br. Antonína Slováčka z Michiganu, aby se ujal funkce obřadníka večera. Po modlitbě, pronesené Otcem Vojtěchem Vítem, kaplanem českých bohoslužeb u sv. Prokopa v Chicagu, byla zahájena večeře slavnostním přípitkem oslavencům, po němž následovala bohatá večeře.

Později se této oslavy zúčastnil i převor a farář svatoprokopské osady Otec Karel Kolek, O.S.B., který je vzdělavatelem ČSO v exilu.

Hlavním řečníkem večera byl br. ing. Vl. Richter, který ve svém obsáhlém a pečlivě připraveném projevu, procítěnými slovy nastínil rodinný původ a životní osudy jubilantů; navíc ocenil jejich věrnost orelským zásadám, ve kterých v duchu Sušilově — službou BOHU, VLASTI, CÍRKVI a NÁRODU od mládí vyrůstali.

Oslavenci pak jeden po druhém pronesli svá poděkování, ve kterých odůvodnili svůj věrný postoj k Orlu a vyjádřili svou lásku a úctu k němu.

Na konci slavnostního večera br. obřadník poděkoval přítomným za hojnou účast na této přátelské oslavě a potěšil přítomné sdělením, že bude promítnuto několik kratších filmů z orelské činnosti v exilu.

A tak životní výročí bratří jubilantů bylo opravdu zdařile oslaveno v duchu orlí pospolitosti v kruhu jejich rodin, blízkých přátel a známých.

Br. A. Sedláček z Michiganu pak věnoval jménem Orla zánovní filmovou promítačku pro kulturní účely chicagskému Velehradu. Nechť' přijme ještě jednou naše vděčné Pán Bůh zaplať'.

Redakce Hlasu Národa přeje jubilantům hojnost Božího požehnání a zdraví do dalších let života. MNOGA LJETA ŽIVJELI!

PAUL'S
BODY SHOP
5234 West Cermak Road
Cicero, Illinois 60650
Volejte 656-1477
Přejte se na
p. PAVLA SVAČINU

VOICE OF THE NATION

CARDINAL KROL VISITS NEUMANN BIRTHPLACE

ČESKÉ BUDĚJOVICE, Czechoslovakia — Cardinal Krol became the first foreign cardinal to visit Czechoslovakia since World War II when he came to the Bohemian town of České Budějovice (Budweis) to visit the places where St. John Neumann, fourth bishop of Philedalphia, was born and studied.

Arriving on Sept. 28, the feast of St. Wenceslaus, patron saint of Bohemia, after a weeklong visit to Hungary, Cardinal Krol was received by Father Joseph Kavale, the 58-year-old vicar capitular of the diocese for which John Neumann first studied for the priesthood.

A vicar capitular is a Church official elected by the principal clerics of a diocese to administer a diocese which has no bishop. Because of failure by the Czechoslovakian government to approve any Vatican nominee for the post of bishop, the diocese has been vacant since the death of Bishop Josef Hlouch in 1972.

The diocese where St. John Neumann was once refused ordination because there were already too many priests now has only 192 priests for 416 parishes, with only seven students in the interdiocesan seminary of Litoměřice preparing for priesthood. The Piarist school where John Neumann studied for six years is now a musical academy.

His childhood home is now a home for the aged run by the Czechoslovak government. A convent of nuns which once occupied the building was suppressed in 1950 by the government, and the room which once served as their chapel and which contains a fading mural honoring the saint is now the recreation room for the building's elderly residents.

Signs of faith are still evident, however, at ancient wayside shrines, where freshly cut flowers appear as if by magic; at the tomb of the late bishop, where flowers cover the grave; and at the graves of St. John Neumann's mother and grandmother in Staré (Old) Prachatice, where flowering bushes in the form of a cross show the devotion of the people to the memory of a saint and his family.

On a small street leading from the other side of the late medieval town square stands the Church of St. James, where John Neumann was baptized. he baptismal font near the sanctuary is graced with flowers in his honor, and a small shrine on the left side of the sanctuary holds a statue of the saint, sculpted by Philadelphia artist Joseph Voelker.

The statue, presented by Cardinal Krol to Corrado Cardinal Bafile, prefect of the Vatican Congregation for Saints' Causes at canonization ceremonies in Rome last June 19, was sent by the Vatican official to the new saint's home parish church.

In the Cathedral of St. Nicholas where the future missionary bishop in the United States often prayed with his seminary classmates, Cardinal Krol offered an evening Mass commemorating St. Wenceslaus. Although permission to offer Mass is often difficult for foreign clergy to obtain in Czechoslovakia, it was readily granted to the cardinal and his two priest-companions.

Flanked by Piarist Father Stephen Mustos, headmaster of Devon Preparatory School in suburban Philadelphia, and Msgr. John P. Foley, editor of The Catholic Standard and Times in Philadelphia, the cardinal offered Mass in thanksgiving for St. John Neumann's ministry.

Looking Ahead

by
Dr. George S. Benson
President
NATIONAL EDUCATION PROGRAM
Searcy, Arkansas

AMERICA'S NUMBER ONE PROBLEM

Some of our excellent American commentators refer to inflation as the number one problem facing the nation and they make quite a strong case. They see fearful tragedies ahead because of continued inflation. Some others refer to unemployment as the number one problem and indicate the disasters that can follow continued high unemployment. President Carter recently referred to the energy crisis as, in some respects, comparable to a war in its importance.

The present energy bill, and all other legislation that may be passed to solve the energy problem will, in the end, be useless unless we find a way to increase the supply of the energy and to increase the conservation of energy. Unemployment likewise can have no satisfactory solution until we find adequate demand for enough goods to put people to work at productive jobs. It is doubtful that government-made jobs are any real help at all. Inflation is another problem that is very hard to solve. We are now in the throes of an inflationary era; we are increasing the rate of inflation year by year trying to avoid a depression. It is likewise doubtful that that policy will have a happy ending. It will more likely lead to a tragic ending.

While all of these problems we have mentioned are exceedingly important, the cure for them however, is still far more important. To diagnose a man's illness is important but of very little use unless it helps in bringing about a cure. While we have diagnosed inflation, unemployment and the energy shortage, we haven't yet adopted a long range cure for any one of them. Our ship of state is still riding the rough seas but she is taking water badly. If something isn't done to solve these particular problems the ship of state will ultimately sink. Actually, the only hopeful solution to all three of these problems is to restore a healthy free private enterprise economy.

It was a private enterprise economy that advanced America to the foremost place among all the nations of the world. It was private enterprise that made possible the winning of World War I and World War II. It was through private enterprise that in 1945, America was producing more manufactured goods than the rest of the world combined. It was private enterprise that enabled America to give away about $250 billion in free charity to help other nations since World War II. It was private enterprise that multiplied productivity, and thereby multiplied wages, and lifted the standard of living in America to a level never before dreamed of.

In view of all this one is dumbfounded about the nationwide attack upon private enterprise in America today. An attack promoted through the media and through the educational system. An attack ever articulated in the halls of Congress. This attack has led most of America's current youth to believe that private enterprise is dominated by selfish capitalists, enjoying outrageous profits. Many times they have heard about the profiteers, economic royalists, and coupon clippers who are more concerned with making profits than about serving the interests of the people. They think profits are running from 35 per cent to 45 per cent, whereas profits have never averaged more than 6 per cent any year in 30.

Such massive misunderstanding is hard to explain.

If a sound, profitable, private enterprise system could be restored, it would solve the inflation problem, the unemployment problem and the energy problem. So, as I see it, the greatest problem facing America today is the problem of re-selling our American people on the virtues of private enterprise; on the deadening hand of dictatorship and on the tragedies of Communism.

CZECH-AMERICAN HERITAGE CENTER, Inc.

The Board of Directors of Velehrad, Czech-American Heritage Center, Inc., Publisher of the Czech-English weekly "Hlas Národa" (Voice of the Nation), requests the honor of your presence at a dinner in honor of

His Excellency the Most Reverend John L. Morkovsky, D.D.
Bishop of Galveston-Houston, Texas,

on the occasion of the dedication of its building located in the area of Blessed Agnes of Bohemia Parish at 2657-59 S. Lawndale Ave. in Chicago, 60623.

on Sunday, November 20, 1977.
The dedication will take place at 4:30 P.M.
Dinner served at 5:30 P.M.

Donation $10.00 per person — Cash bar.
Reservations Tel. 762-2044
Parking space available at A&P Parking lot.
Contributions are tax deductible to the extent provided by law.

You may depend upon your doctor's orders being carried out when we compound your prescription.
Our double-check system guarantees accuracy.
THE
REXALL
DRUG STORE
RIEDL'S
PRESCRIPTION PHARMACY
3156 W. 26th, Chicago
(JUST EAST OF KEDZIE)
Bishop 7-7550
ABDOMINAL SUPPORTS
For aches and pains try our RRR Rheumatic Relief
ELASTIC STOCKINGS
We have in stock the well-known medicinal products of VAVRA'S PHARMACY
Jedokaz — Všehochut'

Noworul Memorial Chapels
2658 S. Central Park Ave. Telefon: 762-2233
Chicago, Illinois 60623

★
Our 94th Year
A FRIENDLY SAVINGS INSTITUTION SERVING A GREAT COMMUNITY
Saving Is Convenient Here!
Every feature of our association is designed with safety, increased earnings and convenience for you in mind. For your convenience: a Save-by-Mail plan, easy-to-serve-you office facilities, fast service, free parking. Come in.
Member of Federal Home Loan Bank System
INSURED SAVINGS UP TO $40,000.00
by Federal Savings and Loan Insurance Corporation
SATISFYING FRIENDLY SERVICE
SECOND FEDERAL SAVINGS
Corner 26th and Pulaski
CHICAGO, ILLINOIS 60623
277-8500

FIRST SLAVIC STUDIES WORKSHOP IN AMERICA

A Series of Five Articles
By Clarke Thomas
Associate Editor, The Pittsburgh Post-Gazette

Slavic Article No. II

"I can remember being brought up as a youngster in Altoona without any knowledge of the mother tongue of my parents. To speak in a language other than English was to bring a whole raft of ridicule from my classmates and playmates."

But those days are gone, Stanley Glod said at a Slavic Studies Workshop held at the Univerlsity of Pittsburgh. "The kids who laughed then about knowledge of another language are now on welfare rolls. The kids who developed a second language are now sitting in very, very good jobs."

Glod, a Washington, D.C., attorney and a specialist in foreign trade, turned to young people attending the Workshop and urged: "At home you should glean as much of the mother tongue of your ancestors as you can. Now it is no longer unpopular to speak a foreign language. It is considered chic, and it is considered sophisticated."

Moreover, Glod told the audience, a whole number of job possibilities exist for people with a language proficiency. "And I don't care what language it is, they can practically write their ticket." This is true particularly in the areas of international business, international economics and international trade, he said.

That was but one indication of the changed image of the Slav which was offered at the day-long workshop Nov. 4, 1976, the first of its kind at the University of Pittsburgh.

Similar examples of changed attitudes in the media concerning ethnic groups, including the Slavs, were given by a media panel. Entitled "The News Media and the Image of Slavs in America," the panel consisted of men from both commercial newspapers and television as well as from fraternal newspapers and nationality radio programs.

The consensus was that ethnic cultures were more "in" now than formerly, although there still is a distance to go.

Another program speaker, Dr. Myron B. Kuropas, President Ford's Special Assistant for Ethnic Affairs, said the creation of his office was a major recognition for ethnic peoples. He said it was a recognition of several values the ethnics hold.

The nation is talking neighborhood revitalization. Now there is a recognition of the ethnic neighborhood, usually centered around the church. "I can remember the time when HUD (the Federal Department of Housing and Urban Development) wouldn't even talk about ethnic neighborhoods. They wouldn't realize they are among the strongest element in the cities."

Also, it took year after year of effort to get ethnic heritage centers funded and developed. And while there had been concern over discrimination by sex or race, similar attention has not been paid to discrimination for reasons of national origin.

Dr. Kuropas said the Office of Ethnic Affairs has also concentrated on improving the census. "There has been no effort to count ethnics beyond the second generation — those who came over as immigrants and their direct offspring. Thus we have a census count of 140,000 Polish-Americans in Chicago, when there are really at least a half-million."

A committee of white ethnic Americans is meeting from time to time with Bureau of the Census officials to revise the 1980 census procedures to overcome this situation, he said.

But a panel on "The Image of the Slav in American High Schools and Colleges" brought out widely varying views.

Helen Gaida, editor of "The Palette," periodical of the Polish Arts League of Pittsburgh, felt the image of the Slavs is poor and, likewise, the self-image of the Slavs. It is time that the Slavs get more than the leftovers at the banquet, she said.

However, Oscar Swan, Assistant Professor of Polish Language and Literature at the University of Pittsburgh, had a far more optimistic assessment: "I think that today we are seeing the elimination of the negative Slavic stereotype, because the economic reasons are disappearing."

Dr. Swan quoted from an article in **Psychology Today** magazine by Andrew Greeley, in which Father Greeley said that the Poles in particular have taken over the "Protestant ethic" of hard work and saving which many Protestants have either lost or shed. The Poles made it by their will power and hard work, by holding down two or three jobs at a time, and by frugality. The present generation of Slavs entering college is reaping the benefits of the labor of the original immigrants of three or four generations back.

Indeed, according to Father Greeley, the income level of the average Slavic family is higher than the average WASP (white Anglo-Saxon Protestant) family. Moreover, the Slavic child has a greater chance, percentage-wise, of going to college than the child in any WASP group. "This strikes me as amazing," Dr. Swan commented. "If the Poles and other Slavs were never accepted into the melting pot, the astonishing fact is that the Slavs are almost in the position of buying out of the melting pot on the basis of having arrived."

On the other hand, panelist Alexey Kiselev, Assistant Professor of Russian Language and Literature at the University of Pittsburgh, said that Slavic students know that medical schools and other programs leading to prestigious positions are closed to them. This gives Slavic young people an inferiority complex, he said.

With one exception, Kiselev said, no Slavs are running Slavic Studies departments in major colleges and universities. "What black would allow black studies in a university to be run by whites, even if the whites were more qualified?"

However, another person on the panel called this "a rather parochial attitude." The important thing, she said, was to get good leadership for Slavic departments, regardless of nationality.

Helena Goscilo, Assistant Professor of Russian and Polish Languages and Literatures at Pitt, felt that the distinctions between Slav and non-Slav students in Slavic Studies courses are imaginary. If anything, she said, non-Slavic students sometimes are more interested in learning about "the Slavic soul" than are young people of Slavic descent.

Ms. Goscilo said that the problems of teaching Slavic studies should not be minimized. First, there is the difficulty for Americans with Slavis names and patronymics in Slavic literature. History is a difficulty, too, and here Slavs often have no advantage over non-Slavs. "Slavs may not know any more about the Napoleonic impact on Poland, for instance, than a student of Spanish descent does."

Religion is no common characteristic for Slavs, either. Understanding the Eastern Orthodox faith may be as difficult for a Catholic Slav as it is for a non-Slav Protestant. Folklore is another barrier at times. In all these cases, then, Slavs as well as non-Slavs can be ignorant. However, she said, "Slavs will feel guilty about not knowing, and perhaps that is an advantage for motivation."

But perhaps the best examples of changes in image concerning Slavs came in panels at the Slavic Studies Workshop in which descriptions were given of current innovative projects in high schools and colleges.

(NEXT: What some educational institutions are doing to kindle ethnic awareness and interest.)

RELIGIOUS OPPRESSION IN CZECHOSLOVAKIA

Commentary by Helen Prochazka
On the Lithuanian Hour — Radio Station KBHS, Hot Springs, Ark., Oct. 23, 1977

It is late spring in a small town in Moravia. Jasmine, lilies and roses are in full bloom in the small gardens in front of the houses and the meadows of the surrounding countryside are dotted with patches of white daisies and red poppies. There is a festive mood in the air and love and joy in the hearts of the people, as they gather in front of the church. Soon a procession forms and proceeds along the main street to the slow rhythm of the brass band. Children in white dresses and folk costumes, with wreaths of fresh flowers in their hair and baskets of rose petals in their hands, come first — ahead of the priest with the holy monstrance under canopy; then come the religious and the faithful. Tall linden branches mark the route of the procession and the ground is strewn with fresh grass. Several stops are made at altars, beautifully improvised in the doorways, and at each the priest gives a blessing. The people raise their voices in prayer and in joyful song of praise to God.

This was the annual event in Catholic Moravia in the days of my childhood — the beautiful feast of Corpus Christi, but there was no procession on this same Holy Day last June when I visited my birthplace. The centuries old tradition had been forbidden by the government Bureau for Church Affairs, on the grounds that processions impede traffic. Similarly the annual pilgrimages of Catholics from far and wide to such shrines as Hostýn, Velehrad and Sv. Antoníček, had been made impossible because the department of transportation will not make buses avilable for what is termed 'non-essential' purpose.

Theoretically the Czechoslovak constitution proclaims the principle of freedom of conscience, which is useful as propaganda at the United Nations, but in practice the government at all levels pursues a policy of repression of all religious activity. Assignment of a priest to a parish by the bishop is contingent upon a permit from the local secretariat for church affairs and can be revoked at the pleasure of the government. A priest I talekd to, had this happen to him simply because, as a musician and sportsman, he became very popular with the young people of his parish. For two years, he worked on construction of high rises which was the only employment available to him. When his permit was finally renewed, he had to sign an agreement that he would not attempt to organize young people, either as a choir, orchestra or a sports team.

Of the six seminaries which existed prior to the communist take-over, only one is permitted to operate with a total enrollment limited to one hundred. The shortage of priests is such that of the 4600 Roman Catholic parishes, 1600 are without priests. The salaries of priests are about one third of the salaries of school teachers and much below what would be considered poverty level in the United States. — Religious education of children and young people, permitted only on the basis of written request signed by both parents, is undermined by the atheistic teaching in the schools and by discrimination in employment and in admission to schools of higher learning. Children of active Christians have no hope of equal educational opportunity, no matter how gifted they may be. Baptisms and religious marriages are demarks in each person's official file. Teachers who dare to attend church are threatened with dismissal and loss of pension rights.

The special religious events such as Corpus Christi stand out in my mind as the most beautiful memories of my early life in Czechoslovakia. They are also fondly remembered by the people who are denied the right to follow their religious traditions. They view the slogans of socialism as an empty substitute for the beautiful customs and moral values of Christianity, and they long for spiritual renewal which is available to them only in a very limited way and often at a great personal risk.

The week just passed, was dedicated to the observance of Human Rights and Liberty under the sponsorship of the Council of Catholic Laity. It was a call to the Catholics of the United States to take their place in the defense of human rights here and abroad . . . Hopefully, it served to increase public awareness of the injustices and violations of human rights and repression of religious freedom in the countries within the communist orbit. The time is most opportune to activate political support for our representatives at the Belgrade Conference of the signatories to the Helsinki agreement, where the status of human rights will be reviewed. It is incumbent upon those of us who have personal knowledge about the denial of human rights and freedom of religion in the satellite countries, to speak in a strong voice on behalf of our compatriots and our brothers in Christ, who cannot speak for themselves.